

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

Виходить раз у місяць

СУА – неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

“OUR LIFE”

Published since 1944

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

PIK LXV

БЕРЕЗЕНЬ

Ч. 3

Головний редактор – **Ірена Чабан**
Редактор англомовної частини – **Тамара Стадниченко**
Мовний редактор – **Лев Чабан**

Редакційна колегія:

Ірина Куровицька (з уряду) – голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як, **Любов Волинець**, **Ася Гумецька**,
Анна-Галя Горбач, **Галина Кирпа**, **Марта Тарнавська**

Адміністратор: **Наталія Дума** (год. праці – 8:30-2:00)

Адреса адміністрації і редакції:

203 Second Avenue, New York, NY 10003

Тел.: (212) 533-4646 Fax: (212) 533-5237

E-mail: irenachaban@aol.com

Річна передплата в США

Для членів СУА \$25.00

Для інших передплатників \$40.00

Поодинокі число \$3.00

В країнах поза межами США ..... US \$50.00

VOL. LXV

MARCH

№ 3

Editor-in-Chief – **Irena Chaban**
English Editor – **Tamara Stadnychenko**
Ukrainian Language consultant – **Lev Chaban**

Contributing Editors:

Iryna Kurowyckyj – UNWLA Inc. President
Martha Bohachevsky Chomiak, **Lubow Wolynets**, **Assya Humetsky**
Anna-Halia Horbach, **Halyna Kyrpa**, **Marta Tarnawsky**

Administrator: **Natalia Duma** (Office hours – 8:30-2:00)

Editorial and Administration Office:

203 Second Avenue, New York, NY 10003

Тел.: (212) 533-4646 Fax: (212) 533-5237

E-mail: irenachaban@aol.com

Annual subscription in the USA for UNWLA members \$25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers \$40.00

Single copy \$3.00

Annual subscription in countries other than USA ..... US \$50.00

ЗМІСТ

Любов Забашта. На Тарасовій горі	1
Ганна Чикаленко. Шевченко і родина князів Репніних в Яготині	1
Програма XXVIII Конвенції СУА	4
Оксана Бризгун-Соколик. У 60-ліття Світової Федерації Українських Жіночих Організацій	5
Ніна Вірченко. Про заборону української мови	7
Збережемо “Наше Життя”	8
Our Life	
Iryna Kurowyckyj. From the Desk of the President	9
Sophia Sluzar. Delaware Community Remembers Holodomor	10
Lana Yarymovych. A Word to Members at Large	11
Tamara Stadnychenko. Sculptor Petro Kapschutschenko: An Intimate Tribute	12
Ihor Magun. Small Changes—Big Results	16
Ірина Куровицька. Новини Головної Управи СУА	17
Діяльність округ і відділів СУА	19
Переступили межу вічності	29
Добродійство	30
Нашим дітям	34

На обкладинці: Тарас Шевченко, Циганка ворожка.
Папір, акварель, 1841.

Підписано до друку 17 березня 2008 р.

Ірина Куровицька, голова СУА. Ірена Чабан, головний редактор.

Редакція журналу веде листування з читачами лише на сторінках часопису.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів.

За точність викладення фактів відповідає лише автор.

Редакція зберігає за собою право на мовне редагування і скорочення матеріалів.

Рукописи, які не були замовлені редакцією, не повертаються.

При передруці посилання на “Наше Життя” обов'язкове.

“OUR LIFE” (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc.,
203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. (USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

“OUR LIFE”, 203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2008 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Друковано в COMPUTOPRINT CORP.

1360 Clifton Ave., #402, Clifton, NJ 07012

Tel.: (973) 574-8800 Fax: (973) 574-8887 e-mail: computopr@aol.com

Передплати за журнал “Наше Життя” просимо присилати на адресу канцелярії СУА у Нью-Йорку

Please forward all queries and annual subscription fees for *Our Life* to

**UNWLA, Inc.
203 Second Avenue
New York, NY 10003**

Любов ЗАБАШТА

НА ТАРАСОВІЙ ГОРІ

Шумить, шумить тобі Дніпро прадавній,
Привіт тобі, землі Бояне славний,
Пером тобі хай буде ця гора,
На струнах вічності могутній вітер гра.

О, як він гра про славу України,
Яку підняв ти з попелу й поніс
В людські серця, мов пісню солов'їну,
Крицеве слово викував із сліз.

Мабуть, і тут чи чуєш битви дужі;
Реве Дніпро і мчаться козаки,
І креше грім, і битви харалужні
Лишають слід огненний на віки.

Підносить меч розплати Гамалія,
Тарас Трясило мчиться на коні,
І Україна в бою кров'яніє,
Горить і не згорає у вогні...

Їй не згоріть! Її не взяти змором,
Мов дівчину ясну, не обмануть
Минулим тим підступним людоморам,
Вона живе і вічно буде жить!

Т. Шевченко. Начерки на полях рукопису поеми
Мар'яна-черниця.

Ганна ЧИКАЛЕНКО

ШЕВЧЕНКО І РОДИНА КНЯЗІВ РЕПНІНИХ В ЯГОТИНІ

Про приятні стосунки Шевченка з родиною князів Репніних в Яготині, а зокрема із княжною Варварою Миколаївною, згадували вже давні біографи поета Чалий і Кониський. У справжньому світлі обставини перебування його в Яготині, маєтку Репніних на Полтавщині, виявилися нам відколи російський літературознавець М. Гершензон опублікував листи княжни Варвари Миколаївни до її женецького приятеля Шарля Ейнара, в яких вона писала одверто і щиро про свою велику приятнь до поета і признавалась, що та приятнь могла б легко перейти з її боку в кохання, якби бачила у Шевченка хоч найменшу відповідь на свої почування.

Михайло Возняк у своїй брошурі „Шевченко і княжна Репніна” переказав головний зміст тих листів, проте і в самих листах, і навколо їхньої авторки та її родини є ще так багато цікавого і може не зовсім відомого, що варт про це згадати в той час, який ми звичайно присвячуємо пам'яті нашого великого поета.

Насамперед про авторку листів, цього надзвичайного по ширості й одвертості документа людської душі, що були б цікаві й самі по собі, навіть якби й не торкалися Шевченка. Від сучасників, а також з листування бачимо, що вона була дуже природна: імпульсивна, експансивна, навіть часом екзальтована. Була також глибоко

релігійна. Видатна людина, вона проте не лишила персонального вислову своєї особистості в яким-небудь творі, крім, правда, своїх листів... Відблиски його (Шевченкової) слави падають і на неї – з п'ятми минулого виступає виразно її приваблива постать. Від свого батька, дуже видатного чоловіка, вона дістала поступові погля-

ди і цілковиту відсутність соціальних упереджень. Вже одне те, що Шевченко, був прийнятий у них як рівний, говорить достатньо, як на ті часи. У часи найчорнішої реакції члени родини Репніних мали сміливість на незалежні політичні й соціальні погляди і засуджували кріпацтво. Княжна Варвара особливо боляче відчувала соціальну несправедливість, яка панувала навколо. Оповідаючи в листі Ейнарові життя Шевченка, що народився в простій селянській хаті і батько якого був селянин, вона пише: „Але ця селянська хата не була така, як селянські хати в кантоні Во*, і цей селянин не був Кошар: це був бідний кріпак. О, Ви благородний син вільного краю. Ви не можете зрозуміти у всім розмірі всього жаху цього слова: Шевченко і кріпак. Жах! Боже мій, де віра в Тебе і переконання, що все треба знести ради любови до Тебе – більш потрібні, ніж тут, в цім нещаснім краю!”

Наприкінці 30-х років минулого століття князь Микола Григорович Репнін з дружиною Варварою з Разумовських та донькою Варварою подорожували кілька років по Європі і, між іншим, прожили довгий час в Женеві. Тут вони близько зійшлися з родиною Ейнарів, відомих женецьких патрицій; зокрема княжна Варвара заприятлилася з Шарлем Ейнаром і його жінкою Софією.

Шарль Ейнар, в часи перебування Репніних в Женеві, грав велику роль в женецькому суспільстві, особливо в його релігійно-духовному житті. Він був небіж, зять і спадкоємець Габрієля Ейнара, так званого „філгелена”, який значну частину свого великого маєтку дав на підтримання боротьби греків за їхню незалежність від турків. У цій боротьбі, як відомо, відіграв велику роль лорд Байрон, що загинув при облозі Місолунги. Перед тим Байрон жив довго в Женеві і стояв у близьких взаєминах з Ейнарами. Пам'ять про Габрієля Ейнара і досі високо стоїть у греків, як про одного з їхніх

* Мабуть, селянин з кантона Во, де вона гостювала в маєтку Ейнарів на березі Женевського озера коло м. Рамі.

Глафіра Псьол.
Портрет В. Репніної, олія, 1839.
(Музей Т.Г. Шевченка в Києві).

визволителів.

У той час, як Репніни жили в Женеві, Ш. Ейнар стояв на чолі релігійного руху, що як відгомін Священного Союзу дуже позначився в Женеві: у Ейнарів, як і по інших женецьких кальвіністичних родинах, відбувалися імпровізовані молитовні зібрання, де Ш. Ейнар вів перед як провідник. Княжна Варвара, маючи екзальтовану вдачу, захопилася цим новим для неї релігійним рухом. Вона була глибоко побожна і підпала під великий релігійний вплив Ш. Ейнара. Листи її, що вона писала довгі роки до нього потому, найбільше з Яготина, свідчать про те. Вона пише до

нього про те, як пильно читає Біблію, дає справоздання зі своїх імпровізованих молитов і побожних медитацій на прочитані з Біблії тексти, як це, звичайно, робиться у протестантів, і, запевне, робилося під час молитовних зібрань, на яких вона була у Женеві під проводом Ейнара. У листах вона раз у раз називає його своїм учителем, а себе – його ученицею, сповідається йому в найінтимніших почуваннях, як от у приязні до Шевченка. Дуже експансивна, вона передає цей вплив й іншим: в листах вона, наприклад, розповідає Ейнарові, як вона постійно заохочує Шевченка до читання Біблії і до побожних медитацій. З її листів можна у великій мірі пізнати вдачу її самої, довідатись про її батька й матір та цілу родину, а також її життя в Яготині, що особливо цікаво під час перебування там Шевченка. Ці листи дуже цікаві і цінні для біографії поета. Як відомо Шевченко вперше був у Яготині, діставши замовлення зробити копію з портрета князя Миколи Григоровича роботи женецького художника Горнунга, зроблений ним під час побуту родини Репніних у Женеві. В другий побут Шевченко малював портрети малих дітей князя Василя Репніна, брата княжни Варвари, а також кілька портретів-етюдів її самої.

Батько княжної Варвари, князь Микола Григорович Репнін при блискучій військовій і дипломатичній кар'єрі під час війни проти Наполеона був призначений царем Олександром у 1816 р. на пост українського генерал-губерна-

Знак ордена княгині Ольги

**Щиро вітаємо вельмишановну голову
Союзу Українок Америки**

ІРИНУ КУРОВИЦЬКУ

з нагородою Президента України

**“За активну громадську діяльність і вагомий
особистий внесок у висвітлення правди
про Голодомор 1932-1933 років в Україні”
орденом княгині Ольги III ступеня!**

**Бажаємо Вам, дорога наша пані Голово,
надхнення і наснаги для нових життєвих перемог,
для розквіту нашої організації,
на благо народів України!**

**Екзекутива Союзу Українок Америки
Редколегія журналу “Наше Життя”**

тора, де й зостався до 1934 р. і був одним із найкращих адміністраторів-управителів цього краю під московським пануванням. Він брав близько до серця інтереси краю і добробут його населення, через те користав із великої любови і довір'я всіх верств українського населення. Обстоюючи права козаків і старі козацькі традиції, він стягнув на себе підозріння в честолюбивих планах та сепаратизмі: цар Микола I боявся, що він має намір відділити Україну і оголосити себе гетьманом. Взагалі, під час реакції, яка утвердилася в Росії з самого початку царювання Миколи I, реакції, під якою стогнала не сама Росія, а й ціла Європа, адміністратор типу князя М. Г. Репніна не міг довго утриматись. Він був примушений залишити свій пост і виїхав з родиною за кордон, де й проживав по різних містах, і в тому числі зо два роки в Женеві. Він був висококультурною і поступовою людиною шляхетної вдачі і доброго серця. Зацікавившись історією України, хоч не був зроду українцем, він зібрав у себе в Яготині великий архів історичних документів і під його впливом, на його замовлення, відомий історик Бантиш-Каменський написав свою історію України. Сучасники Репніна свідчать, що до самої своєї смерті 1846 р. він був у курсі справ літературних, цікавився новими книжками, ставився приязно до письменників, як-от Шевченка і до Гоголя, з яким родина Репніних познайомилася і заприязнилася.

Мати княжної Варвари, княгиня Варвара Олексіївна, була з роду Розумовських, онукою гетьмана Кирила, донькою його сина Олексія. Вона, як і всі Розумовські, була дуже здібна. Родина Розумовських відзначалася своїми артистичними і науковими здібностями: батько її граф Олексій Розумовський був одним з найосвіченіших людей свого часу, його мінералогічні і ботанічні колекції були славні навіть в Європі, перейшли до Сільськогосподарської академії в його підмосковному маєтку в Петровсько-Розумовському. Дядько її князь Андрій, що довгі роки був послом російським при Віденському дворі, грав значну роль під час Віденського Конгресу 1815 р. (за що й дістав титул князя), був відомим приятелем і покровителем Бетговена; йому великий майстер присвятив свою Шосту Симфонію, так звану Пасторальну, і для цього написав три найкращі зі своїх квартетів – один з них цілком збудований на українських народних піснях, які князь Андрій, сам дуже добрий скрипаль, подав Бетговену.

Княгиня Варвара дістала в спадщину від Розумовських їхні артистичні замилювання. Будучи по матері українкою, зростаючи в Яготині, вона, хоч несвідомо, почувала себе українкою і любила свій рідний край Україну, бо інакше не могла б вона так полюбити її поета, так близько приймати до серця його безталанну долю і піклуватись ним під час його заслання.

*Нитки, сплетені єдністю
і традицією*

*Розмаїтими нитками
В праці творчій на віки
Нас єднують, союзянок,
Українські рушники.*

Ніна Василькевич.

XXVIII Конвенція СУА

23-26 травня 2008 р.

Наближається час, коли Детройтська Округа Союзу Українок Америки на чолі з Конвенційним Комітетом буде гостити у себе представниць усіх округ СУА на XXVIII Конвенції. Вона відбуватиметься з 23 по 26 травня 2008 р. в готелі „Маріот”, Трой.

Конвенційний Комітет під головуванням Анни Мацілінської розпочав роботу майже два роки тому, розробив помісячні плани підготовки до Конвенції, програму проведення Конвенції, чіткі плани на кожний день її проходження і тепер завершує заплановане.

Усім делегаткам Конвенції та членкам СУА розіслано матеріали з детальним описом подій, які відбуватимуться на Конвенції упродовж цих трьох днів.

Крім делегаток, запрошені гості, прихильники та спонсори нашої організації.

Поміщуємо інформації про роботу XXVIII Конвенції СУА.

П'ятниця, 23 травня 2008 р.

12 год. пополудні – початок конвенційної реєстрації, опісля – загальні збори Головної Управи СУА. Увечері заплановано прийняття з програмою (англійською мовою), на яке запрошується українська громада. Головний доповідач – Христя Фріланд, головний редактор “Financial Times” в Сполучених Штатах Америки.

Субота, 24 травня 2008 р.

8:30 ранку – збори та церемонія відкриття.

Пленарна сесія з синхронним перекладом з української мови на англійську. Під час полуденку буде і коротка розвагова програма. Увечері делегатки та гості зберуться на бенкет, на якому буде представлення новообраної Управи СУА та нагородження молодих жінок за непересічні професійні досягнення.

Виступить славетна співачка Оксана Кровицька.

Неділя, 25 травня 2008 р.

8 год. ранку – Служби Божі (кат. та правосл.).

Пленарна сесія з синхронним перекладом з української мови на англійську, опісля – полуденок і програма.

Відзначення округ, відділів, членок які віддали організації 50 літ праці та тих, хто жертовно працював у різних референтурах і ділянках.

На семінарах будуть представлені цікаві теми і відомі доповідачі. Заплановано екскурсії на цікаві об'єкти, які покажуть багаторічну працю української діаспори в метрополітальному Детройті.

В Українському Культурному Центрі буде обід та розвагова програма.

На цей обід також запрошуємо українську громаду.

Буде представлена перша публічна виставка у Сполучених Штатах Америки „Василь Авраменко – спадщина українського танцю”, також буде проведено лотерію.

Понеділок, 26 травня 2008 р.

Пленарна сесія, продовження семінарів, відкритий форум, полуденок і закриття.

Українським Музеєм Детройту буде представлено виставку, присвячену пам'яті жертв великого голоду в Україні 1932-1933 рр. (п'ятниця, субота, неділя).

Буде працювати крамниця з подарунками, де союзнянки та гості зможуть придбати сувеніри на згадку про цю радісну зустріч.

Сердечно запрошуємо делегаток XXVIII Конвенції СУА, членок СУА і гостей до співпраці та активної участі в цій урочистій події, яка призначена на найкращі весняні дні духмяного травня.

Хай наша праця на Конвенції буде плідна, перспективна, далекосяжна!

Ніна Василькевич, пресова референтка Конвенційного Комітету.

4 березня 2008

Оксана БРИЗГУН-СОКОЛИК

У 60-ліття

СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Цього року ми відзначаємо 60-ліття Світової Федерації Українських Жіночих Організацій – інституції, яка за час свого існування не тільки зробила багато позитивного, а й росте і міцніє.

У листопаді 1948 р. до Філядельфії за ініціативою Союзу Українок Америки з'їхалися представниці 10-ти жіночих організацій Європи, Північної і Південної Америки на перший Світовий Конгрес українського жіноцтва.

Там українські жіночі організації об'єдналися у Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій – СФУЖО, щоб одним спільним голосом та працею якнайкраще допомогти нашій діаспорі та поневоленій Україні, яка опинилася під жакливим більшовицьким терором. Одним сильним голосом говорили ми світові про долю української жінки під комуно-московським ярмом, а також, взаємно допомагаючи одна одній, зберігали національну ідентичність у своїх рідинах, товариствах, в державах нашого поселення.

Під час нарад у Філядельфії було залишено символічно порожнє крісло для представниці з України. Це порожнє крісло зайняла Атена Пашко – голова Союзу Українок першої відродженої жіночої організації в Україні аж у 1992 р. на VI Конгресі СФУЖО.

Жінки з відчуттям необхідності сьогодення і з візією майбутнього знали, що у світі з сильними рахуються, сильних поважають.

Так створилася Федерація, яка всіх об'єднує, а при тому кожна організація має свою незалежність.

З роками СФУЖО мало понад 20 жіночих організацій на чотирьох континентах. Понад 60 років ми координуємо нашу працю та інформуємо нашу громаду про проблеми й успіхи одиноких організацій. Наш кварталник „Українка в світі”, який цього року відзначає 45 років існування, тепер знаходить повного ентузіазму читача в Україні та у східній діаспорі. Ми обмінюємося досвідом у збереженні нашої ідентичності, а ця проблема в різних державах зовсім різна. Ми заохочуємо жінок до суспільно-громадської та культурної праці, як наприклад: ми провели 29 літературних конкурсів СФУЖО ім. Марусі Бек, яка була засновницею та спонсором цих конкурсів. Друкували ми найкращі твори конкурсів у нашому журналі, а то й видали книжками: скажімо, „Чорний біл Чорнобиля”, вибрані твори 25-го літературного конкурсу, чи книжка „Говорить четверте покоління” – нагороджені твори 24-го конкурсу про голод 1932-33

років. Обидві книжки перекладаються тепер на англійську мову, а книжка про Чорнобиль – на японську. У цих двох конкурсах перший раз брала участь молодь і перший раз з України.

В „Українці в світі” Лідія Бурачинська 1966 р. писала: „Підготовчий комітет Панамериканської української конфедерації повідомив, що перший Світовий Конгрес Вільних Українців вирішено відбутися у листопаді 1967 р.” 19-літня СФУЖО була одним із засновників СКВУ.

Цікава і корисна праця в діяспорі – це наші музеї, переважно засновані та ведені жіночими організаціями. Для кращих контактів, інформацій, як, урешті, і для туристики, Ірина Руснак збирала дані про музеї, і ми видали це окремим двомовним довідником із адресами музеїв та іншими деталями до них. У 9 державах діяспори є 48 музеїв, галерій, збірок. Також вийшла монументальна книжка „Український народний одяг” – довголітня праця Лідії Бурачинської.

Від 1948 р. ми старалися спільно виступати на неукраїнських різнодержавних та світових форумах, наприклад, в ООН, де СФУЖО була довго самотньою українською організацією. В ООН маємо від 1990 р. статус DPI – Department of Public Information, консультативний статус у ECOSOC – Економічній і Соціяльній Раді, також в UNICEF та CONCO – Конференції Недержавних Організацій. Ми всюди ширили правду про поневолену українку, жінку-політв’язня, невірника таборів праці та гулагів. А тепер після проголошення Незалежності України співпрацюємо з жінками України, інформуємо світ про наслідки Чорнобиля та торгівлю жінками. Вже 1993 р. ми зорганізували на спілку з Союзом Українок України конференцію у Києві „Українка і демократія”.

Звертаємо увагу діяспори та України також на жінку-невірника воєнної Німеччини – оstarбайтера, яка пережила тяжкий хрест. Багато з них не дочекалися кінця війни. Щоб інформувати діяспору і Україну про цю проблему, ми видали книжку споминів Антоніни Демчини „Зі сходу на захід”, 3000 примірників якої ми подарували Суспільній Службі України для розповсюдження.

Варто згадати хоч кілька найважливіших виступів на міжнародних конференціях: Конференції жіночої декади ООН в Мексико Сіті 1975 р., в Копенгагені 1980 р., де наші жінки провели голодівку з участю св. п. Ніни Строкатої-Кара-

ванської, у Наїрові в Кенії в 1985 р. та у Китаї в Бейджінгу 1995 р. Як акредитовані члени ООН NGO ми мали в Китаї першу самотійну сесію, яку присвятили проблемам Чорнобиля. На державній конференції ООН „У справах жінок” нашу заяву в справі Чорнобиля по довгих клопотах було прийнято як офіційний документ і його за N 54 дістали всі представники держав на конференції, а їх було 187. На цю конференцію держави світу мали по 7 делегатів, ми, NGO-СФУЖО, дістали акредитації на 5 осіб. Чи могли б наші організації це все досягнути, якби працювали одинцем?

Сила нашої Федерації в тому, що уміємо стати спільно з відкритими очима до проблеми та спільно реагувати.

Вислідом нашої праці були слова міністра сім’ї та молоді України Валентини Довженко, яка у своїй промові на бенкеті VI Конгресу СФУЖО сказала, що дякує СФУЖО за створення в Україні міністерства сім’ї та молоді. Бо й справді. СФУЖО своїми зверненнями та вимогами неодноразово зверталися з цією проблемою до Президента України Леоніда Кучми.

Багато часу та фондів ми присвятили виданню книжок. Наша монументальна книжка – „50-ліття СФУЖО” – джерело інформації про працю Федерації, документ нашої історії. Видали ми також книжку „Нескорена Берегиня” – спомини понад ста жінок, жертв радянських в’язниць та концентраційних таборів. „Анна Ярославна” – переклад із французької мови авторки Роже Алю – чекала видання понад 30 років. Влаштувавши успішний концерт, ми здобули фонди та допомогли Музеєві Соломії Крушельницької у Львові видати прекрасний „Путівник” по музеях.

Тому ми горді з нашого 60-літнього ювілею та Української Всесвітньої Координаційної Ради у 1992 р.

Годі в короткій статті згадати про всю нашу 60-літню працю. Набагато більше можна знайти в „Українці в світі”, в „Ukrainian woman in the World”, наших Конгресових книжках, в основному у книжці „50-ліття СФУЖО” – книжці великого формату понад 600 сторінок!

Ми бачимо, що дружністю, згодою та силою можна багато досягнути. Тож віримо, що СФУЖО і далі буде працювати для добра діяспори та України.

Хай нам Бог у тім і далі помагає!

ПРО ЗАБОРОНУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (XVII – XX ст.)

(Продовження)

У світовій історії жодна мова не зазнала такого страшного нищення від сусідів, як українська. Про це свідчить низка документів, що були прийняті з боку царської Росії, Польщі, Австро-Угорщини, Румунії і більшовиків-комуністів. Наводимо деякі історичні факти не заради звинувачення когось, а заради правди, що слугуватиме уроком українському народові у майбутньому.

1808 р. Закриття „Студіум рутенум” – українського відділення Львівського університету.

1817 р. Запровадження польської мови в усіх народних школах Східної Галичини.

1833 р. Московські солдати за наказом з Петербурга в один і той же день конфіскували з усіх мечетей Криму документи, книги, історичні манускрипти татарською, турецькою та арабською мовами, серед яких було багато матеріалів про відносини Руси-України з південними народами. Конфісковані писемні джерела було спалено.

1834 р. Заснування Київського університету з метою так званої русифікації „Юго-Западного края”.

1839 р. Ліквідація української греко-католицької Церкви на окупованій Росією Правобережній Україні. Сотні християн і значну кількість священників було вбито, а 593-ох із них заслано до Сибіру.

1847 р. Розгром Кирило-Мефодіївського братства і наказ цензорам суворо стежити за українськими письменниками, „не давая перевеса любви к родине над любовью к отечеству”.

1853 р. Спотворено видання „Літопису” Граб’янки.

1859 р. Міністерством віросповідання та наук Австро-Угорщини в Східній Галичині та Буковині кириличну абетку замінено латинською.

1862 р. Закриття на Наддніпрянщині безплатних недільних українських шкіл для дорослих. Припинено видання українського літературного та науково-політичного журналу „Основа”.

1863 р. Циркуляр міністра внутрішніх справ Російської імперії П. Валуєва про заборону видання підручників, літератури та книг релігійного змісту українською мовою, якої „не было и нет и быть не может”.

1864 р. Прийняття в Росії Статуту про початкову школу, за яким навчання має провадитись виключно російською мовою.

1869 р. Запровадження польської мови як офіційної в закладах освіти й адміністрації Східної Галичини. Закон, згідно з яким чиновникам усіх відомств у Російській імперії призначалася значна доплата за русифікацію.

1870 р. Роз’яснення міністра освіти Росії Д. Толстого про те, що кінцевою метою освіти всіх іногородців незаперечно повинно бути „зросійщення”.

1874 р. В Росії запроваджено статут про початкові народні школи, в якому підтверджено, що навчання має провадитись лише російською мовою.

1876 р. Імператор Олександр II видав Емський указ про заборону ввозити до Росії будь-які книжки і брошури, написані „малоросійським нарiччям”, друкувати оригінальні твори та перекладати українською мовою, влаштувати сценічні вистави, друкувати українські тексти до нот і виконувати україномовні музичні твори. Указ про зобов’язання „прийняти як загальне правило”, щоб в Україні призначалися вчителі-московити, а українців спроваджувати на учительську роботу до Петербурзького, Казанського й Оренбурзького округів. Це „загальне правило”, по суті, діяло і за радянської влади – аж до проголошення Україною незалежності в 1991 р. Як наслідок, більше ніж за 100 років з України у такий спосіб було виселено кілька мільйонів української інтелігенції, а в Україну „відряджено” стільки ж росіян.

1876-1880 рр. Українських учених та педагогів М. Драгоманова, П. Житецького та багатьох інших звільнили з роботи за наукові праці з українознавства, а П. Лободоцького – лише за

ЗБЕРЕЖЕМО „НАШЕ ЖИТТЯ”!

**Щиро дякуємо спонсорам кольорової обкладинки
Управі, на чолі з Вірою Кушнір, і членкам 99-го Відділу СУА!**

Для збереження журналу з нагоди загальних зборів 56-й Відділ СУА Норт Порт, Фл., склав 1,000 дол. на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

З нагоди загальних зборів 1-й Відділ СУА у Нью-Йорку склав 500 дол. на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

На Пресовий Фонд журналу „Наше Життя” у пам’ять бл. п. Ростислави Богачевської родина і друзі склали 330 дол. (список жертводавців на 30 стор.).

З нагоди ювілею нашого подружнього життя складаємо 300 дол. (через 83-й Відділ СУА) на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”. **Люба і Павло Михалевичі.**

Щиро вітаємо з ювілеєм наших великодушних добродіїв!

Управа і членки 83-го Відділу СУА для збереження журналу склали 150 дол. на Пресовий Фонд „Нашого Життя” (список пожертв на 30 стор.).

Разом із передплатою для забезпечення журналу „Наше Життя” складаємо пожертви на Пресовий Фонд: 20 дол. – вільна членка СУА від 1950 р. Анна Макух; по 10 дол. – Аріядна Стебельська, Оксана Мулик, Людмила Дорошенко-Слобідська, Любомира Крупа.

Щиро дякуємо!

Екзекутива Союзу Українок Америки.

Редколегія журналу „Наше Життя”.

переклад одного речення з Євангелія українською мовою.

„Немедленно выслать из края Драгоманова и Чубинского как неисправных и положительно вредных в крае агитаторов... с воспрещением выезда в южн. губ. и столицы, под секретное наблюдение”.

1881 р. Заборона викладання у народних школах та виголошення церковних проповідей українською мовою.

1884 р. Заборона Олександром III вживання української мови в офіційних установах і хрещення українськими іменами.

1889 р. у Києві на археологічному з’їзді дозволено читати реферати всіма мовами, окрім української.

1892 р. Заборона перекладати книжки українською мовою з російської.

1895 р. Заборона головного управління в справах друку видавати українські книжки для дітей.

1896 р. Б. Грінченко в одному з часописів писав: „Українські національні згадки, українську історію викинено з читанок шкільних... А замість історії вкраїнської скрізь історія московська викладається так, мовби вона нашому чоловікові рідна. Та ще й яка історія! Що стукнеш, то скрізь хвали та гімни земним божкам: Павлові, Миколі, Катерині, Петрові; хвали Суворовим, Корниловим, Скобелевим і всій російській солдатчині! Тут усякі „подвиги” рабської вірності.

Продовження в наступному числі.

*Освіта і Управління. Науково-практичний журнал.
Том 10, число 2, 2007 р.*

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LXV

MARCH 2008

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

Happy Easter

---

*The UNWLA Executive Committee and the editor congratulate
President Iryna Kurowyckyj on being awarded the Ukrainian Government's
Order of Princess Olha, Third Degree.*

From the Desk of the President

I begin this month's message to our readers with a personal and heartfelt word of thanks to Ukraine's President Viktor Yushchenko for awarding me the Order of Princess Olha, Third Degree, which was bestowed upon me by Ambassador Oleh Shamshur during a special ceremony held at the Ukrainian Embassy on February 20, 2008, during a special exhibition about the Great Famine in Ukraine. Prepared by the Ukraine 3000 International Charitable Fund headed by Ukraine's First Lady Kateryna Yushchenko and hosted by the Embassy of Ukraine, the exhibition was attended by members of the United States Congress, the State Department, and representatives of Ukrainian organizations in the United States, and focused on the political causes of the Famine as an instrument designed to destroy Ukraine's national spirit. During the event, U.S. citizens who have endeavored to educate the world about the true history of the Great Famine were recognized for their work.

I would like to devote the remainder of this month's Desk of the President to the international women's movement and to individual women whose outstanding work should be an inspiration to all of us. First, I would like to salute three giants in this movement: the World Federation of Ukrainian Women's Organizations, which is currently headed by President Maria Shkambara and is celebrating its 60th anniversary this year; and the International Council of Women, currently headed by President Dr. Anamah Tan, and the National Council of Women/USA, headed by President Mary Singletary, which are both celebrating the 120th anniversary of founding of these organizations.

It was an event held on March 31, 1888, at Albaugh's Grand Opera House in Washington, D.C., that gave birth to both the National and International Councils of Women. This landmark event was the offspring of a celebration sponsored by the National Women's Suffrage Association in honor of the 40th anniversary of the first Women's Rights Convention been held at Seneca Falls, New York, in 1848.

Attending this gathering were representatives of 53 U.S. women's organizations and delegates from England, France, Ireland, Norway, Denmark, Finland, India, and Canada. Together, these women formed the International Council of Women. The discussions at the event were focused on subjects that are similar to those of concern to women of this century: education, philanthropy, professional aspirations, family life, and concerns about the abuse of women, prostitution, social diseases, political conditions, and religion.

At the time, American women were fighting for the right to vote. It was a struggle that would last 72 years. When women were finally given the right to vote, none of the famous suffragettes who had devoted

themselves to this cause were still alive. This is an election year, and I ask that all of our members exercise their right to vote. It is a privilege that was granted to us by women who fought not only for their rights but for the rights of women of the future, and there is no better way to honor their memory than by voting.

The National Council of Women is an organization that holds a special place in the history of the UNWLA. This organization gave the UNWLA and its members entrance to the international women's movement and was a window to the world beyond Ukraine and diaspora communities. Many of our members served on Executive Committee of NCW; UNWLA presidents were members of the NCW Board. When the members of this organization elected me as their president, they bestowed on me not only a great honor but wonderful opportunities. Because of my role as president of NCW I was privileged to meet and work closely with ICW presidents Dr. Pnina Herzog and Dr. Annamah Tan, who appointed me as ICW's main liaison to the United Nations, a position I held for nine years. Many UNWLA members have attended ICW General Assemblies all over the world. During these events, we were able to share information about the women in Ukraine under Soviet Union and about Ukrainian dissidents. Through the years, our participation in these organizations made it possible for us to forge close friendships in the international community of women.

When the National Council of Ukraine was formed and took its historical place in Helsinki among other national councils of the ICW, it was a moment of pride and great satisfaction for me, because this was something I had championed for many years. It was Dr. Martha Bohachevska Chomiak that first pushed women's organizations in Ukraine to renew the National Council in Ukraine; it was your president who encouraged Ukraine's women to learn from other NCWs as they were in the process of creating their own. In 1995, while attending the Women in Democracy Conference in Kyiv as President of NCW/US, I presented them with templates of bylaws of other councils to use as models for their own organization.

NCW and UNWLA archives provide a wealth of information about the close ties between the two organizations. For example, the NCW president attended the First Ukrainian Women's Congress of America in 1932, and the UNWLA president attended the NCW Congress in Chicago in 1933. The archives show numerous other instances of cooperation and mutual support, even though the UNWLA officially became a member of the NCW in 1952.

I close this message with a reminder of another important anniversary that will be marked this year: the 60th anniversary of the Declaration of Human Rights.

Delaware Community Remembers the Holodomor

by Sophia Sluzar

Branch 54 of the Ukrainian National Women's League of America, Philadelphia Regional Council, sponsored a program on November 25, 2007, to commemorate the 75th anniversary of the 1932–1933 man-made famine in Ukraine. After the liturgy in St. Nicholas Ukrainian Catholic Church in Wilmington, Delaware, the pastor, Rev. Volodymyr Klanichka, celebrated a solemn panakhyda during which members of Branch 54 stood with the UNWLA flag and lighted candles at the front of the church. As the panakhyda ended, the congregation sang "Bozhe Velykiy."

After the service, those attending had the opportunity to view two videos in the parish hall. Members of Branch 54 are much obliged to Martha Pelensky of the Philadelphia Regional Council, who brought two of her own videos to Wilmington for this solemn event. One of the videos focused on the first official commemoration of the Holodomor in Kyiv led by President Yushchenko; the second showcased an art exhibit in Kyiv, whose theme was the Holodomor. Ms Pelensky also introduced and showed the film "Harvest of Despair."

The author is press and public relations secretary of UNWLA Branch 54.

A Word to Members at Large

The concept of Members at Large was conceived in 1978 as more and more members moved away from the large Ukrainian communities. In the fall of 2005, soon after the XXVII UNWLA Convention in Albany, I was introduced as your liaison by National President Iryna Kurowyckyj and Vice President for Membership Marta Danyluk. This was the first time that a non-executive committee member on the national level was named liaison for Members at Large. Since that time, I have sent you circulars, yearly reminders about dues and subscriptions to *Our Life*, and other information. I have talked with you on the phone and have worked to compile e-mail addresses and update contact information. During the past three years, your number has grown from 144 to 180. Some of you have been Members at Large for a long time, some joined the UNWLA at my invitation, some were sponsored by mothers or grandmothers, and some joined on your own initiative.

In December of 2006 you were sent a Ukrainian-language brochure about the UNWLA—a gift from the National Board. This brochure highlights the UNWLA's history and accomplishments since its inception. Recently, an English-language version of this brochure was also published. The brochures are a testament to the important work of the largest independent Ukrainian-American women's organization. In December 2007, I sent you a notice about the upcoming XXVIII UNWLA Convention in Detroit and encouraged you to attend. Each group of ten Members at Large attending the convention can choose a delegate from their midst and thus participate in the voting process. The Convention Committee has invited you to come to Detroit and has sent each one of you a registration packet. Those of you who plan to attend as guests are welcome to attend plenary sessions and seminars.

As you know, the strength of an organization depends on its membership. Attrition is a normal phenomenon in every organization, but an organization can continue to flourish if new members join. The January 2006 issue of *Our Life* included an application form for women interested in joining the UNWLA, and we again appeal to you to encourage more of your friends to join our ranks. Guests are welcome to attend our convention, so bring a friend. Your guests will learn more about the workings of the UNWLA and meet women of all ages and interests. Our hope is that Members at Large with common interests will organize themselves into "virtual branches," something made possible by today's exciting technology.

As a Member at Large your skills and the time you devote to the organization can provide great opportunities, a sense of accomplishment, and the satisfaction that comes from achieving good things. Some Members at Large currently sit on the National Board—among them are UNWLA Parliamentarian Oksana Xenos and *Our Life*'s English-language editor Tamara Stadnychenko. Many other Members at Large use their professional skills to help our organization in their own areas of expertise.

The UNWLA has existed for more than 80 years, and our founders had a vision for the organization that is still meaningful today. It is up to us to build on what we have inherited and pass it on to future generations. We need to preserve the legacy, but we also need innovative and creative ways to keep our mission vital and appropriate for the 21st century. With this in mind, we are taking steps to make all members and potential members feel included. At this year's convention we are introducing something that will make it easier for people who are hearing impaired or those who speak only Ukrainian or English to participate in all convention programs and proceedings: live simultaneous translation (Ukrainian and English) and/or hearing assistance. This is a first for any Ukrainian organization and only one of the innovative ways the UNWLA has changed to accommodate its membership. As the future unfolds, we will need members who will embrace our mission with energy, talent, skills, and new ideas.

I thank all of you for your contributions to the UNWLA and for your support for the scholarship program, the Ukrainian Museum, and other charitable UNWLA causes and activities. I look forward to seeing you at the convention!

Lana Yarymovych,
Liaison for UNWLA Members at Large

Sculptor Petro Kapschutschenko: An Intimate Tribute

Sculptor Petro Kapschutschenko at work in his studio in Lawrenceville, New Jersey

On November 11, 2007, one hundred or so Ukrainian Americans living in and around the Philadelphia metropolitan area gathered at the Ukrainian Education and Cultural Center in Jenkintown, Pennsylvania, to pay homage to a special individual. For most of those attending, the event, organized and hosted by UNWLA Branch 90, was not merely an interesting cultural program but an opportunity to recollect and honor an artist, friend, teacher, or colleague—one who had lived and worked among them and had, for many years, been an active and visible part of the fabric of Ukrainian hromada life in Philadelphia.

Lovingly and painstakingly organized by Branch 90's President Martha Pelensky and program committee chair Oksana Woroch, the event was reminiscent of the cultural soirees hosted by art lovers in private parlors a century or two ago—events designed to showcase an artist's work in an environment and atmosphere that made the experience a varied feast for the senses and the intellect.

At the left of the entrance to the gallery was a small table where guests signed in, paid a modest entrance fee, and picked up a program featuring an abbreviated biographical sketch of Petro Kapschutschenko, a lengthy list of collectors who had loaned their "Kapschutschenkos" for the exhibit, and a short list of program participants. To the right

of this entranceway was a table laden with a wonderful assortment of canapés, pastries, and other delicacies created and beautifully arranged by culinary artisan Nadya Petryk. Just beyond was an enticing array of sculptures, some bold and some delicate, but all reflecting the heart and hand of a humanist with an intuitive grasp of human nature, human occupation, and human preoccupation. Indulging themselves in this informal and welcoming milieu, guests chatted amiably, perused the exhibited works, sipped wine, and watched a slide presentation prepared by Martha Pelensky, based on a retrospective catalog of Petro Kapschutschenko's works.

The program was formally opened by Ms. Pelensky, who welcomed guests and thanked those who had graciously agreed to let Branch 90 exhibit works from their personal collections. Next to speak was Oksana Woroch. A former student of the sculptor, Ms. Woroch asked that those attending honor his memory with a moment of silence. "Petro Kapschutschenko," she noted, "died a year ago and many of our local churches held commemorative services in his honor this Sunday. And while he is not physically present, his spirit is here among us." Ms. Woroch then introduced the keynote speaker for the event, Professor Volodymyr Karpinich. She explained that Dr. Karpinich was a long-time friend

of the Kapschutschenko family and that the most recent fruit of this association was an English translation of *Plastyka Petra Kapschutschenka*, a monograph about the life and work of Petro Kapschutschenko, soon to be published in Kyiv. (The monograph, originally written in Ukrainian by renown art historian and critic Oleksandr Fedoruk and illustrated with numerous photographs, was published in 2004.)

“I am privileged to be here today,” Dr. Karpinich stated, “and honored to speak about someone I have known not only as a talented individual but as a man with a distinctively generous Ukrainian soul.” He noted that the years of communist rule had wreaked havoc on the community of artists living in Ukraine, and that it was the endeavors of émigré artists like Petro Kapschutschenko that had kept Ukrainian art alive; it was these diaspora artists who had permitted Ukrainian art to evolve rather than stagnate and perish. Kapschutschenko, he commented, took his talent from Regensburg to Buenos Aires to Philadelphia, but never forgot his Ukrainian roots, and this is evidenced time and again by the patriotic themes that can be seen in many of his sculptures.

Kapschutschenko’s life in the diaspora, Dr. Karpinich continued, began in a manner familiar to most post-war émigrés. He arrived in Argentina with a single dollar given to him by a sailor during the ocean voyage from Europe to South America. He spent the money on medicine for his infant daughter and faced the new environment and an alien culture with nothing but his hands and a will to create a new life for himself and his family. Working as a common laborer by day and sculpting at night, Kapschutschenko did not reveal to the people he worked with that he had been educated as an artist. Instead, he began slowly building a new reputation for himself, a reputation that would not come from his past but from new sculptures created in a new land. It was a long and arduous road that the artist traveled for more than ten years before his work was recognized. And during this journey, the work itself took on a new face: The kozaks and chumaks now shared their space with gauchos and dancers with a marked Latin flavor and Petro Kapschutschenko became Pedro Enko and was feted as a rising star among Argentina’s cultural elite.

Of the 5,000 or so sculptures Kapschutschenko created during his years in Argentina,

Keynote speaker Professor Volodymyr Karpinich

continued Dr. Karpinich, no two were identical. Yet each was a reflection of something human, a quality that was not lost on art critics or art lovers or even the academic community: Kapschutschenko was named honorary member of the Universidad Libre de Humanidades in Buenos Aires.

Dr. Karpinich then spoke of Kapschutschenko’s own comments about his work. “I need peace and quiet to create my ‘halushky’ and my subject matter is sometimes Ukrainian and sometimes Argentinean. But it is Ukraine that inspires me to work.” And it was the people of the Ukrainian village, Dr. Karpinich observed, that were often the subjects Kapschutschenko re-created in bronze and wood and clay: men and women working, trampled but not extinguished by Soviet rule. He loved working in clay. Clay, when heated, changes color, and Kapschutschenko was intrigued by this and experimented with the process involved: “Before I had a thermometer, I did this *na oko*.”

In 1963, Kapschutschenko and his family immigrated to the United States and settled in Philadelphia, where he became an active member of the Ukrainian Artists’ Association in the United States, joining other émigré artists whose goal was the preservation of Ukrainian art forms banned in Ukraine under Soviet rule. He exhibited his sculptures in numerous one-man shows as well as in joint exhibits with fellow artists. In Philadelphia, Kapschutschenko also joined such creative luminaries as Oleksa Hryshchenko, Petro Andrusiv,

and Petro Mehyk as a faculty member of the Ukrainian Art Studio, an art school established by Ukrainian émigré artists in 1952, where budding artists learned from master mentors the principles of drawing, painting, sculpture, ceramics, printmaking, and art history. Several graduates of the studio evolved into internationally renowned artists in their own right.

Always influenced by the environment in which he lived, Kapschutschenko's sculpture adapted itself to his new homeland as it had in Argentina, and his work soon attracted the attention of the broader American public, including an American firm that purchased several of his works for reproduction. In time, Kapschutschenko and his family moved to Lawrenceville, New Jersey, where he built a studio and continued to work.

But despite the numerous dramatic changes in his life, Dr. Karpinich noted, Petro Kapschutschenko's love for Ukraine remained steadfast. In the 1990s, Kapschutschenko exhibited his work in Kyiv and Dnipropetrovsk, the city in which he had been born. He also donated many of his sculptures to museums throughout Ukraine.

In 1996, Kapschutschenko was invited by the board of the Taras Shevchenko National Museum in Kyiv to create a work commemorating the Holodomor. For this commission, he chose to exhibit a series of sculptures depicting the unspeakable brutality and horror of an event that decimated Ukraine's population and has been recognized as one of the greatest human tragedies of the twentieth century. One of the sculptures, a piece entitled "Zabraly Vse" (they took it all), is particularly harrowing; according to Fedoruk, the work is a powerful symbol of agony and despair analogous to Edvard Munch's "The Scream"—a silent indictment of an evil beyond human comprehension.

By 2005, Petro Kapschutschenko's work was widely known in Ukraine, his exhibits attended by thousands. When President Viktor Yushchenko came to Philadelphia to accept the Liberty Medal in 2005, the Ukrainian community presented him with a bronze bust of Ivan Mazepa, sculpted and donated by Kapschutschenko. In 2006, for his contributions to Ukrainian art and culture around the world, Kapschutschenko was named "Honored Artist of Ukraine" and was presented with the Presidential Order of Merit medal.

Portion of exhibit dedicated to the Holodomor

As Dr. Karpinich observed, Kapschutschenko's sculptures reflect everyday life and human activity: There are dancers, musicians, children at play, lovers, and people in repose, enjoying a moment of solitude or silence. But his work also has historical and geographic overtones represented by beautifully crafted and life-like Ukrainian kozaks and chumaks and Argentine gauchos and dancers. And while he specialized in miniatures, Kapschutschenko also created larger works on a monumental scale: Two of these, statues of Metropolitan Vasyl Lypkivsky and St. Olha, grace the Ukrainian Orthodox Church of St. Andrew in South Bound Brook, New Jersey.

Dr. Karpinich then provided a brief description of the artist as a family man, supported in his creative endeavors by the calm presence of his wife, Zoya. Painting a verbal picture of a home filled with art and serenity, he closed his presentation with an impassioned recital of a poem by Vasyl Symonenko, the closing line of which resonated with everyone present as a reminder that although Kapschutschenko had died, "he left what mattered to the living."

Following Dr. Karpinich's detailed and moving sketch of the artist, Martha Pelensky asked that those attending take a moment to honor one of

the guests at the event, Professor Vasyl Doroshenko. An old friend and colleague of the late Petro Kapschutschenko, Professor Doroshenko was one of the faculty members of the Ukrainian Art Studio and also served on the faculty of Fleischer Art Institute. His specialty was graphic arts, a talent he often used in collaborative work with various Ukrainian organizations and institutions.

The program included a musical interlude—songs performed by the Holubky quartet and a bandura duet by Halyna Bodnar and Lada Pastuszak. Following the musical performances, Ms. Pelensky introduced two very special guests: Petro Kapschutschenko’s daughter Ludmila and her husband, Bruce Schmitt.

In speaking of his father-in-law, Mr. Schmitt provided some interesting and entertaining personal glimpses of a man who loved his work, Ukraine, and people. He revealed an artist whose “passion was art and culture,” someone who was “into mental calisthenics” and enjoyed provocative discussions with those he referred to as the Ukrainian hromada’s “kulturyaty.” Mr. Schmitt described Kapschutschenko’s relationship with his clients, personalizing the exhibit with anecdotes about the people who owned the sculptures and how they had acquired them. In doing so, he underscored the human harmony that was so critical to Petro Kapschutschenko’s life and art.

One of the things that attests to the success of a cultural event of this kind is that guests linger long after the program ends, mingling with the speakers and savoring the works on display. Another is the quiet presence of those people who are seldom credited for their work in creating the proper ambience and ensuring that things run smoothly. And thus, a word of appreciation must be extended to Branch 90 members Zhenia Gardezka,

Martha Pelensky, Volodymyr Karpinich, and Ludmila Kapschutschenko Schmitt

Roksolana Gilicinska, Maria Kaminska, Vera Klisch, Orysia Novosivska, Vera Sawchyn, Chrystia Charyna Senyk, Daria Shust, and Philadelphia Regional Council President Christine Chomyn Izak.

A post script to this article comes from a conversation between the writer and Ludmila Kapschutschenko Schmitt, which took place a few days after the event. The sculptor’s daughter mentioned something she had observed as the event was winding down—the collectors wrapping and boxing their sculptures for the journey home. It was, in each case, an act of careful tenderness reserved for something precious to be handled with reverence and protected from harm. It was, above all, a silent and reverent tribute to a respected and beloved artist.

Article by Tamara Stadnychenko.

Photographs courtesy of Ludmila Kapschutschenko Schmitt, Chrystia Charyna Senyk, and Olena Karpinich

We gratefully acknowledge the following contributions to Our Life Press Fund: \$250 from Jane and Joe Zacek in memory of Rostyslava Bohachevsky; \$25 from UNWLA Branch 12 of Cleveland Ohio, donated in memory of Sophia Szwabinsky; \$200 from Branch 119 of New Haven, Connecticut; \$100 from Lidia Bilous and \$100 from Lesia Romanyshyn on the occasion of her 90th birthday (both donations forwarded by Branch 56).

Small Changes—Big Results

by Ihor Magun, M.D., F.A.C.P.

It's March, and by now all your New Year's resolutions are history. Your vowed list—weight loss, exercising, and just striving to be more healthy are a thing of the past. For reasons great and small, your intended goals are not being realized. In fact, they've pretty much faded from the picture.

Why does this happen? The major obstacle to achieving most of these admirable goals is that we set goals that are too high and expect results too soon. No, you probably won't lose 30 pounds in one month, and no, you can't win that marathon if you've spent the last 10 years being a couch potato. If this is the scenario you have imagined, it is doomed before you begin.

So what are the alternatives? A preponderance of evidence shows that you need to think small because small changes can bring big results. Instead of setting goals that cannot be met, you need to set achievable goals, goals that can be increased in increments. As one level is achieved, you move up to another level. This step-by-step approach to success works much better and actually makes it easier to make a sincere commitment to continue winning and succeeding. For example, a weight loss goal of 5 to 10 pounds over the course of 5 to 10 weeks is actually feasible. And adjusting your eating habits and exercise habits gradually rather than all at once makes it more likely that you will meet this goal.

Another aspect of setting good goals is to make a point of knowing exactly how that goal will benefit you—in other words, what concrete rewards you will get by meeting that achievable goal. The following illustration is a point in fact: Losing 5 to 10 pounds can decrease the stress on your knees and hips and reduce arthritis discomfort. When you walk, your knees take on pressure that is four times your body weight. If you weigh 150 pounds, that translates to 600 pounds of pressure! For every one

pound of weight lost, you lose four pounds of pressure. So losing five pounds means reducing pressure by 20 pounds. And that can make a big difference to comfort and well being.

People who make grandiose goals related to diet often fail because they just ask too much of themselves. Starving yourself to lose weight is neither fun nor effective. But cutting 500 calories a day can be easily achieved without much sacrifice and can translate to a 1 to 2-pound weight loss per week. Another way to meet this goal is to let your eyes become part of the process. Choose foods that are similar in appearance to those calorie-laden foods you like but have fewer calories. This may take a bit of getting used to, but it's a good "mind over matter" trick that is well worth the effort. Eat bread that is only 40 calories a slice (compared to 100 to 150 calories a slice). Eat or drink low-fat or fat-free milk products. Cut back on size—instead of filling your plate with a "normal" portion, scale down to 80% of that portion. It still looks the same, but it will prevent those excess pounds from sticking. Also remember that even fat-free food can add on pounds. If you consume too many calories in a day, you will gain weight no matter where those calories came from. If you don't relish changing what you eat, change how you prepare your food. Bake, broil, or microwave food instead of frying. If you must fry, use no-calorie or low-calorie cooking sprays. Get into the water habit. Drinking water is not only is great for weight loss but for overall health. Drink water when you wake up and before meals and anytime you can during the day. It fills you up and helps you avoid munching.

These are all simple things, but put into practice individually or together, they can have an awesome impact on your life. They help make meeting reasonable goals possible and painless.

НОВИНИ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Голова СУА Ірина КУРОВИЦЬКА

Шановні!

Складаю найщирішу подяку Президенту України Віктору Ющенку за надання мені ордену княгині Ольги III-го ступеня. Я зворушена до глибини свого серця за таке призначення, надзвичайно приємно було бачити присутню на врученні вельмишановну першу леді України Катерину Ющенко, якій належить особливе спасибі!

Для мене ця подія мала величезне значення.

Дякую за чудову імпрезу, вручення нагород Послу д-ру Олегу Шамшуру та всім тим, що уприсмнили це радісне торжество.

Маю велику приємність і честь скласти вітання двом велетням жіночого руху в їхній ювілей.

**З 60-літнім заснуванням СФУЖО
вітаю вельмишановних пань голову Марію Шкамбару,
Почесну голову Оксану Соколик,
членів Екзекутиви та голів і членство всіх складових організацій
та бажаю від Союзу Українок Америки многих літ,
корисної праці для добра України та українського народу,
розкинутого по різних країнах ще на довгі й довгі роки!**

Дякую Почесній голові Оксані Соколик за гарний допис до березневого числа.

**Вітаю Міжнародну Раду Жінок із 120-літнім ювілеєм,
Вельмишановну Президентку д-р Анамаг Тан з Сінгапуру
і Президентку Національної Ради Жінок США Мері Сінгелтарі,
бажаю багато плідної праці на довгі роки.**

Від себе особисто дякую НРЖ США за нагоду бути одною із президенток, а МРЖ за нагоду впродовж 9 років бути головним репрезентантом до ООН.

Будучи в такому світовому товаристві стільки років, я мала нагоду завітати гарних друзів, яких зустрічаю на різних конференціях ООН чи через МРЖ.

Це дало мені нагоду інформувати іноземців про СУА та український народ і проблеми, які він має упродовж довгих років.

Національна Рада Жінок мала свій початок із „Albough's Grand Opera House“ у Вашингтоні, столиці США, 31 березня 1888 р. На установчу конференцію з'їхалися делегати з 53 американських організацій та 47 делегаток з інших країн світу (Франції, Англії, Данії, Фінляндії, Канади та Індії), щоб порушити соціальні проблеми, з якими стикалися жінки, діти та родини того часу. Також вони шукали шлях боротьби за рівноправність жінок та поліпшення їхньої долі.

Американську організацію очолювали славні суфражистки, тогочасні активістки жіночого Руху: Susan B. Anthony, Elizabeth Cady Stanton, Lucy Stone Blackwell – згадую лише декількох із них. Вони з'їхалися до Вашингтона також для того, щоб відсвяткувати 40-річчя першого жіночого з'їзду, який відбувся в 1848 році в Сенека Фоллс, Північний Нью-Йорк. На цьому з'їзді було засновано жіночий рух Америки. Повільно розвивався процес жіночого руху в Америці. Крім різних петицій, демонстрацій, тиску на вибрані уряди та світові війни потрібно було 72 роки послідовної праці амери-

канських активісток над забезпеченням жінкам Америки права голосувати. Яка іронія життя – жодна зі славних американських активісток не дожила до того дня, щоб мати право голосувати на виборах! І тут треба гідно відмітити те, що право голосувати одержали спершу чорні чоловіки, а пізніше освічені жінки.

В Америці ми переживаємо виборчий рік і, коли дивимось на наших кандидатів, не раз спадає на думку: виберуть жінку чи знов історія повториться? При цій нагоді закликаю скористати з права свobodно голосувати у вільній країні свого замешкання. Це наш обов'язок – показати вдячність тим, які боролися за такі привілеї.

Повертаюся назад до пов'язання СУА з НРЖ США, хоч архівні матеріали двох організацій – і СУА, і НРЖ – доказують взаємну співпрацю, оскільки читаємо в архіві, що на Першому українському Жіночому Конгресі Америки у 1932 р. брала участь президентка НРЖ США, а Олена Лотоцька брала участь у Конгресі НРЖ США у 1933 р. в Чикаго. Чому треба було стільки часу для СУА, щоб стати членом цієї організації аж у 1952 р.?

Ця організація відкрила нам вікно до міжнародного світу, коли була така велика потреба для українських жінок в Америці, щоб розказувати про долю їхньої батьківщини.

Я мала надзвичайну приємність і честь представляти себе родом україночку, а вибором американкою, розказувати про СУА та його здобутки у різних ділянках нашої праці.

Хочу поділитися із читачами, що цього року припадає ще й **60-ліття прийняття Універсальної Деклярації Прав Людини**, преамбула якої говорить, що „визнання гідності та рівних і невід'ємних прав усіх членів людської сім'ї є запорукою свободи, справедливості та миру в світі”.

Цей документ є підставою до всіх інших деклярацій та Конвенцій ООН, а також і підставою плянів праці у нашій організації.

І саме цей привілей ви, шановні членки, повинні використати у XXVIII Конвенції СУА.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПРОГОЛОШУЄ

КОНКУРС НА ПРИЗНАЧЕННЯ СТИПЕНДІЙ ФОНДУ СУА ім. ЄВИ СТАШКІВ 2008/2009 р.

Стипендії надаються в наступних категоріях:

1. Студії української мови для випускників журналістики, мовознавства, бібліотечарства і музейництва, які планують використати знання української мови у професійній праці.
2. Студії для здобуття докторату в ділянках українознавства, літературознавства, історії, соціології, музикології тощо (після схвалення теми відповідним університетом).
3. Видання наукової праці з ділянки українознавства, прийнятої до публікації авторитетним виданням.

Висоту стипендій вирішує комісія.

Кандидатами, які кваліфікуються на призначення стипендій можуть бути тільки членки СУА, що беруть активну участь в організації принаймні один рік перед внесенням подання.

Термін внесення прохання про стипендію до 30 червня 2008 р.

Стипендії у першій і другій категоріях будуть призначені на студії в американських і канадських університетах.

У листі необхідно зазначити, на котру категорію стипендії кандидат вносить подання.

Про інформації слід звертатися на адресу:

**Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Eva Stashkiw Scholarship Fund
203 Second Avenue, New York, N. Y. 10003**

ДІЯЛЬНІСТЬ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ СУА

Учасниці святкування ювілею.

ІСТОРІЯ 43-го ВІДДІЛУ ім. Олени Пчілки у Філядельфії

*Багато в нас жінок і добрих, і свідомих,
Та вартісніші від усіх, стабільні громадянки,
Що безкорисно трудяться для невідомих -
Це українки жертовні, це – союзнянки...*

Переселені за океан, сповнені тугою за Україною, ми, тоді молоді жінки, бажали бути в гурті, щоб з іншими ділити будні на новому поселенні. І так 22 вересня 1957 р. у домі Стефанії Пушкар у дільниці Філядельфії, Найставн, зійшовся гурт жіноцтва і виявив бажання стати в ряди Союзу Українок Америки. За дивізу взяли слова Лесі Українки: „Самій не трудно збитися з путі, а трудно з неї збитися в гурті...”

У нас були запал і охота до праці для добра наших родин, громади і України. Ми у неї вкладали свою любов і тугу і... мріяли: ще рік, ще два і повернемося на рідну землю – та доля розпорядилася інакше. І тоді постав наш 43-й Відділ. Першою головою була Стефанія Пушкар. 26 вересня 1957 р. відбулися сходи, а 23 листопада христини Відділу. Немовлятко СУА назвали Оленою Пчілкою. Спершу Відділ нарахував 150 членок. У часі 50-ти років головами були: Осипа Грабовенська, Ганна Ракоча-Білинська, Ростислава Богачевська, Наталія Андрусів,

Анна Богачевська, Стефанія Кохановська, Ольга Ковальчук, Ірина Мамчин, Марія Татарська, Ірина Гаврилів, Людмила Чайківська і Анна Максимович. Відділ розвинув багатогранну діяльність. У 1960 р. заснували „Світличку”, до якої ми ввели своїх дітей. Виховною референткою була Анна Богачевська, а управителькою „Світлички” Анна Суха. „Світличка” успішно проіснувала 14 років. Того ж року постав Октет, а 1969 р. створився співочий ансамбль. Музичними керівниками були членки Відділу Анастасія Жилава і Ірена Чумова. Відділ пересічно відбував 7-9 сходи річно. На місячних сходах читали реферати на різноманітні теми. Щороку відбувалися загальні збори, „Просфора”, „Свячене”, а в пізніших роках „День серденька”. Для громади влаштовували дві, а часом три імпрези на рік. Відділ був ініціатором „перкалевих” і „вишиваних” вечорниць. Влаштовували літературні вечори, розвагові імпрези, сценічні картини, вечори в пошану визначних осіб і дат, мистецькі виставки, мистецькі ярмарки, літературні конкурси.

Влаштовували літературні вечори для членок Відділу з нагоди появи їхніх книжок – Ярославі Острук, Марті Гарнавській і Анні Мак-

*Свято 43-го Відділу.
При мікрофон
Анна Максимович.*

симович. Ставили сценічні картини: „Обжинки”, „Веселий вечір”, „Лушення кукурудзи”, „Шевченко у Репніних і Гамалія” в супроводі оркестри під батугою Анастасії Жилавої. На „досвідках” виступали члени Октету, а режисером був актор Богдан Паздрій. Провели обрядовий вечір „Просили вас тато і мама і ми вас просимо” і „Музичні стежки Юрія Оранського.” Тут слід згадати, що в час багатьох років оригінальні ідеї, назви і організація завжди успішних імпрез були в умілих руках нашої імпрезової референтки Людмили Чайківської, і за це ми сьогодні висловлюємо їй щирю вдячність і признання.

У 1979 р. Відділ почав влаштовувати мистецькі виставки – і було їх багато. Для розваги членок ми їздили до Черча, до довголітньої пресової референтки Ірини Райнер, забавлялися на „черешневому пікніку” у голови Відділу Марії Татарської, відвідували з іменинами найстаршу тоді членку Відділу Олену Слюзар у Вілмінгтоні.

З нагоди 10-ліття заходом голови Осипи Грабовенської Відділ видав книжечку „Ювілейний збірник СУА,” а у 20-ліття заходом організаційної референтки Анни Олійник появився „Нарис діяльності 43-го Відділу.” При Відділі існував гурток книголюбів ім. Ліни Костенко, і в році дитини разом з Окружною Управою Відділ видав книжечку Ганни Черінь „Щоденник школярки Мілочки”. Відділ надав Почесне членство голові Ірині Мачин, довголітній виховній референтці Анні Богачевській і довголітній заступниці голови Анастасії Жилавій. Делегатки Відділу брали участь у майже всіх Конвенціях СУА. Відділ має стипендіатів у Бразилії і богослова в

Україні. Суспільна опіка багато років опікується хворими членками, відвідує старших осіб у піклувальних домах, висилає пакунки до Європи, Бразилії і в Україну. 43-й Відділ є потрібним меценатом Українського Музею і співпрацює з Окружною Управою. Наші членки працюють також для громади – в Пластовій Станиці, Українській Бібліотеці, „Нашій Українській Рідній Школі”, Фінансовій Комісії СФУЖО, є членками прихильницями СФУЖО, працюють в УКОЦентрі, Спортовому Товаристві „Тризуб”, при парафіях. Ми знаємо, що підставою Відділу є фінанси. Ми вдячні нашій довголітній фінансовій референтці св. п. Марії Куземській за взірцеве і акуратне ведення книг, які продовжувала Анна Олійник, а тепер веде Анна Суха.

Наведу коротке зіставлення: на підставі касових книг за 50 років Відділ склав на добродійні цілі 170 тисяч дол. Культосвітні референтки завжди дбали про цікаві доповіді на сходинах, секретарки записували точні протоколи, а господарські референтки уприємнювали сходи́ни смачними перекусками.

Ожила Богом дана Україна. Відкрилися двері для співпраці. Відділ проголосив два Літературні Конкурси – „Бабуна нашого часу” і „Конкурс гумору і сатири.” Відгукнулися письменники і поети діаспори і багато з України. Відбулися вечори нагороджених творів. Останньо дуже успішними імпрезами були презентація книжки „Про вчора і сьогодні” редакторки Ольги Кузьмович і видання монографії про старшину Івана Рудницького „Іван-Теодор Рудницький: Життя на тлі історії” д-ра Людмили Качмар з України.

Наш Відділ співпрацює з Відділом Союзу

Українок у Калуші. Ми їм допомагаємо, листуємося з ними. Вони вкладають у листи свої почування, описують свою діяльність і пересилають нам частинку України, дають заохоту до дальшої праці.

Багато років 43-й Відділ був ініціатором громадського життя Філядельфії. Годі перелічити всіх активних членок. Відділ відзначався своєю діяльністю і втішався повагою в громаді. Тепер нас – 28. За 50 років ми пережили багато радості і смутків, багато досягнень, часом невдач, спільно, як одна родина. Нашим членкам не

перешкоджають візочки чи палички, щоб прийти на сходини, щоб побути разом. Ми не згортаємо рук, продовжуємо працю тих, що вже не можуть нам допомагати – совісно і дружньо, кожна в міру можливості – для Союзу Українок Америки, громади і України. Сьогодні минуле сплітається з сучасним:

*Витає спогадами в Дженкінтавні
Доспіла досвідами колосиста осінь...
А здобутки США минулі і недавні
Зростають в почини нові й незнані досі.*

Анна Максимович, голова Відділу.

50-ліття 43-го Відділу США, 20 жовтня 2007 р.

НАС ПОЄДНАЛИ РОКИ ШИРОДРУЖНОСТІ...

У вересні 2007 року сповнилося 43-у Відділові США ім. Олени Пчілки у Філядельфії 50 років існування, а 20-го жовтня – святкова ювілейна гостина 50-ти ліття.

До цього дня пройшла старанна підготовка. Розіслано чепурні запрошення – їх виконала для нас Христя Швед, голова 88-го Відділу США. Зоряна Сохацька, заступниця голови приготувала для членок маленькі корсажі, квітки соняшника і підготувала виставку світлин цікавих моментів 50-річної праці. Імпрезова референтка Людмила Чайківська своїм довголітнім досвідом і порадами допомогла запланувати програму. Господарські референтки Марія Плахта і Ольга Бохна накрили святкові столи, квіти на столах у вазах уклала голова Округи Христіна Хомин-Іжак, залу прикрасила Христя Швед.

Так соняшно і радісно! На залу входять гості і союзнянки. Фінансова референтка Анна Суха і секретарка Стефанія Григорчук вітають

зголошених на святкову гостину. Референтка Суспільної Опіки Оксана Гораєцька причіплює членкам Відділу корсажі. Присутні зупиняються біля виставки, з цікавістю оглядають, пізнають знайомих, перегортають сторінки альбомів, дописів і грамот.

Перед портретом патронки Відділу Олени Пчілки, що на мольберті, на столику у свічнику біла свічка. Голова Відділу Анна Максимович відкриває свято.

*Багато в нас жінок і добрих, і свідомих,
Та вартісніші від усіх стабільні громадянки,
Що безкорисно трудяться для невідомих –
Це Українки жертовні, це – союзнянки...*

Організаційна референтка Анастасія Сагата в асисті Анни Олійник і Ольги Лукасевич внесли прапор Округи США. Стипендійна референтка Іванна Пенкальська засвітила свічку в пам'ять наших посестер і мовчанкою вшанували їхню пам'ять. Надія Оранська почала співати

славень СУА. Парох Церкви Христа Царя о. Ярослав Курпель поблагословив святкову гостину і привітав союзянок з ювілеєм. І сталася велика несподіванка. Колишня голова 43-го Відділу СУА Ростислава Богачевська зі своєю опікункою прибула з Вашингтона, щоб побути разом з нами.

Голова Відділу Анна Максимович прочитала історію Відділу. Годі блискавично зібрати і передати працю, вдачі й невдачі, радощі й смутки 50-ти років дружнього спілкування членок. Слід підкреслити, що завдяки довголітній референтці Людмилі Чайківській 43-й Відділ був живчиком громади Філядельфії, а завдяки старанному веденню фінансів бл.п. фінансової референтки Марії Куземській, а пізніше Анні Олійник і Анні Сухій, на добродійні цілі склали 17 тисяч дол.

Перша заступниця голови СУА Оксана Фаріон прочитала привіт від голови СУА Ірини Куровицької і Головної Управи з признанням для Відділу і побажаннями успіхів на майбутнє. Христя Швед прочитала вірш Зої Когут – „Жінкам”. 128-й Відділ СУА ім. Галини Дидик (голова Галина Пупін) склав своєрідні привітання. Діти НУРШ Роман Найда, Дмитрик Найда, Вікторія Шевчик, Яринка Томаліцак і Мар’янка Костюк вітали 43-й Відділ словами:

*Жінки, дівчата, матері,
Одвічні наші берегині,
Хай сонце ясне на зорі,
Вам світить на стежках віднині.
Ваші роки летят, наче птиці,
Їх ніколи не вернеш назад.
Ніби вчора було лише двадцять,
А сьогодні уже – п’ятдесят.*

А тоді вчителька НУРШ Оксана Гладьо, членка 128-го Відділу, заспівала пісеньку, що її

написала на наше ювілейне свято:

*Дуже раді, що на світі
Є такі, як ви, жінки.
Об’єдналися в Союзі
Та на довгій роки.
У Союзі Українок
Ви зійшлися недарма
І творили добрі справи.
За це честь вам і хвала.*

А тоді внесли торт, засвітили на ньому свічечки, і голова піднесла тост:

*Пов’язали нас роки щиродружності –
Радісні дні і удари життя.
Пригорці долі ласкавої й мужності
Хай зішле Вам Господь на майбутні літа.*

Голова погасила свічечки і пролунало многолліття. Хор „Аколада” під диригентурою Богдана Генгала заспівав декілька пісень.

Культосвітня референтка Ольга Головецька привітала 25 представників організацій і голів Відділів. Замість привіту, від Українського Золотого Хреста д-р. Наталія Пазуняк підкреслила особливі моменти особистості Олени Пчілки. Третя заступниця голови СФУЖО на Америку Наталія Даниленко подарувала Відділові з нагоди Ювілею книжку „Українки в історії”. Голова Анна Максимович прочитала привіт і побажання від Окружної Управи Філядельфії, від Союзу Українок із Калуша і від тих членок, які не могли прибути на наше ювілейне свято.

Святкова ювілейна гостина не була шумним бенкетом. Вона пройшла у теплій, родинній атмосфері посестер-союзянок з українською громадою у своєму домі Українського Освітньо-Культурного Центру і залишиться для нас дорогим, соняшним спогадом.

Анна Максимович, голова Відділу.

ЩЕДРИЙ ВЕЧІР 83-го ВІДДІЛУ СУА у НЬЮ-ЙОРКУ

Щедрий вечір, добрий вечір, добрим людям, на здоров’я – цією найпопулярнішою фразою щедривок голова 83-го Відділу Ірена Чабан привітала членок і гостей нашого Відділу з третім празником різдвяних свят.

Уже сьомий рік ця спільна вечеря, яку започаткувала колишня голова Відділу Варка Бачинська, стала нашим родинним святом.

В Україні саме Щедрий вечір попереджає величаву відправу водохрестя. Колись свято від-

бувалося перед церквою, або біля річок чи ставків, де вирізали хрест з льоду і освячували воду. Освячена водичка була в кожній українській оселі і вважалася цілющою, нею кропили хворих, освячували приміщення.

Наше святкування відбувалося у приміщенні нової галереї СУА. Вечеря почалася спільною молитвою. Священик Православної Церкви о. Юрій Базилеський поблагословив зібрання і з молитвою покropив свяченою водою традиційну вечерю.

Програму, в якій брали участь членки Відділу і гості провадила наша імпрезова референтка Надія Савчук, вона цікаво поділилася спогадами святкування у далекі дитячі роки на Сході України, весело представляла виступаючих. Члени хору „Думка” заспівали ряд щедрівок, далі учениці школи українознавства онучка нашої членки Леся Грицак і Боженка Дергало щедрували, гості щедро нагороджували їх оплесками.

Голова Відділу прочитала подяку-вітання від поетеси з Краснодону Луганської області Антоніни Листопад, якій стараємося допомогти, а колишня голова Відділу Стефанія Косович прочитала її вірш „Свячена вода”.

Далі щедрували членки нашого Відділу, які до того часу вже провели успішну коляду під

керівництвом референтки Суспільної опіки Люби Шатанської, прибуток з якої призначили для допомогівих акцій Відділу.

Комітет святкування доклав багато зусиль, уміння і часу, щоб вечір був щедрим, щоб гості були веселими, атмосфера святкова.

Укінці голова Відділу подякувала ведучій, учасникам програми, особливо музейній референтці нашого Відділу Галині Питель, співвласниці ресторану „Україна”, яка мистецьки прикрасила залю і столи та доставила традиційну смачну вечерю.

Гості довго не розходилися, щедрували, згадували минуле і на прощання взаємно обіцяли собі в наступному році святкувати знову спільно.

Клавдія Грицик, пресова референтка Відділу.

Зліва: Аня Гулавська, Катруся Морозовська, Максиміліян Лаврин, Соєр Шаєнко, Марко Питель, Адріана Бей, Максим Питель (Вертеп вималювала Леся Онишків)

Вікторія Шубеляк, Лука Копитко-Бирсон, Маркіян Бараник, Роман Капітанець, Александер Бенефілд, Гаврилко Полець, Соломія Пилипів

РІЗДВЯНИЙ ВЕРТЕП „СВІТЛИЧКИ” 96-го ВІДДІЛУ

Закінчуючи перше півріччя шкільного року, 19 грудня „Світличка” 96-го Відділу СУА у Воррен, Міш., запросила родичів на представлення „Вертепу”. Беручи до уваги, що у виставці брали участь діти віком трьох-п’яти років, можна уявити собі складність виконання цього проекту. Підготували виставку учительки Галя Онишків і Павліна Крайдуб та виховна референтка 96-го Відділу Катерина Кізіма.

14 дітей взяли участь у вертепі – Адріана Бей, Лука Копитко-Бирсон, Гаврилко Полець, Маркіян Бараник, Марко і Максим Пители, Роман Капітанець, Максиміліян Лаврин, Соєр Шаєнко, Александер Бенефілд, Аня Гулавська, Вікторія Шубеляк, Катерина Морозовська, Соломія Пилипів.

Ведучі, вище згадані вчительки, пояснювали гостям перебіг подій українською і англійською мовами, а діти грали свої ролі. Наприкінці

діти співали колядки і побажали усім веселих свят.

Закінчивши програму, виховна референтка Катерина Кізіма подякувала всім тим, хто так гарно вивчив ролі, та вчителькам за відмінну підготовку. Зокрема відзначила велику працю вчительки Галі Онишків, яка також сама виготовила костюми для вистави.

Таку посвяту сьогодні вже не часто можна побачити, але коли спостерігаєш її, то знаєш, що це великий скарб для громади.

Ведуча також подякувала Ірині Лаврин, яка зорганізувала смачну перекуску, що приготували родичі.

Святкове зібрання привітала голова 96-го Відділу Маруся Зарицька-Червійовська, яка весь час цікавиться подіями і заходами передшкілля і підтримує нас.

Катерина Кізіма, виховна референтка.

Союзьки 56-го Відділу, які вступили в СУА між 1956-1958 роками. Ліворуч: Люба Ярмач-Шпіно, Сося Кучкуда, Леся Романишин, Іванка Мартинець, Оріся Свистун, Галя Янчишин.

РІЗДВЯНА ЗУСТРІЧ У НОРТ ПОРТІ, ФЛЬОРІДА

Грудень, січень... Наповнені прекрасними святами місяці. Кожного року в цей святковий час 56-Відділ влаштовує різдвяну зустріч із програмою та вечерею для союзьок, їхніх рідних і друзів. Цього року зустріч відбулася 9-го січня в осередку ім. Св. Андрія. Різдвяними побажаннями відкрила свято голова Відділу Іванна Головата, привітала присутніх і представила гостей. Організаційна референтка Відділу Ліда Білоус вела програму. Парох української католицької церкви Входу в Храм Пресвятої Богородиці о. Северин Ковалишин провів молитву, побажав успіхів, поблагословив вечерею та заспівав "Бог Предвічний".

Референтка суспільної опіки Надія Іванчук прочитала цікаві різдвяні легенди: „Про понцетію“, „Про павучка і мушку“, „Про золоту арку“ та інші. Музейна референтка Марія Дорожинська розповіла різдвяну поему Євгена Кременка.

А далі настав урочистий момент пошанування довголітніх членок СУА.

Гарну традицію відзначати грамотами золоті ювілеї приналежності до СУА у рік Конвенції започаткувала Роксоляна Яримович, тепершня архівар Відділу.

Ведуча Ліда Білоус попросила на сцену довголітніх союзьок, які вступили до СУА ще в Україні перед Другою світовою війною і вручила їм грамоти: Марії Химинець (1932), Лесі Романишин (1935), Олені Качалі (1938), Люсі

Крук (1938), Софії Барусевич (1939), Надії Мандрусак (1939).

Потім почесними грамотами Відділу було нагороджено золотих ювілярів-союзьок, які вступили до СУА між 1956-1958 роками, а це Сося Кучкуда, Неоніля Лехман, Іванна Мартинець, Леся Романишин, Оріся Свистун, Галина Янчишин, Люба Ярмач-Спіно.

Також почесні грамоти Відділу отримали членки, які вступили до СУА між 1960-1963 роками: Тамара Веремієнко, Марія Волинець, Марія Дорожинська, Ліда Козак, Ірина Кузик, Надія Мандрусак, Оксана Мельничин, Марія Наваринська, Тетяна Сілецька, Марія Чорній, Стефанія Шандра. Ми щиро вдячні їм усім за їхні роки праці для блага нашої організації та на благо України. Дай Боже, Вам здоров'я, сили та наснаги у праці на подальші роки.

Після нагород, привітань та знімкувань святкову програму продовжив д-р Євген Стецьків, розважаючи присутніх гуморесками. А чудові українські колядки під проводом диригентки хору Люби Інграм ще довго лунали в залі осередку.

Комітет зустрічі очолила Іванна Мартинець, і разом із членами комітету цікаво та успішно провели цю імпрезу. Щиро дякуємо всім, хто долучився до організації і хто прийшов розділити з нами радість у цей святковий час.

*Ірина Брик-Жизномирська,
пресова референтка.*

Союзанки 56-го Відділу, які належали до СУ в Україні. Ліворуч: Леся Романишин (1935), Марія Химинець (1932), Надія Мандрусак (1939), Софія Баручевич (1939), Люся Крук (1938).

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

56-й ВІДДІЛ СУА ім. МІЛЕНИ РУДНИЦЬКОЇ

Загальні збори 56-го Відділу СУА ім. Мілени Рудницької відбулися 23-го січня ц. р. Присутніх було понад 60 членок. Незвичайними ці збори були тому, що ми мали у президії почесну гостю – голову СУА Ірину Куровицьку.

Головою президії була Ліда Білоус, секретарем – Лариса Шпон, а також запросили до президії Почесну членку СУА і Почесну голову Відділу Марію Наваринську та Почесну голову Відділу Орисю Свистун. Голова Відділу Іванна Головата розпочала збори молитвою, привітала присутніх та з сумом згадала членок, які відійшли у вічність. Після заслухання і обговорення звітів Управи та референтур слово надали Ірині Куровицькій. Вона щиро подякувала за запрошення та за нашу діяльність, розповіла про актуальні справи СУА, зокрема про 28-у Конвенцію, яка відбудеться у Дітроїті. І. Куровицька висловила деякі зауваги та вказала на важливість преси та поширення інформації серед громади, на важливість передплати журналу „Наше Життя” і продовження його видання. Після її виступу були запитання, відповіді та жваві обговорення. Всі присутні отримали кольорові брошури СУА, які привезла Ірина Куровицька, за що ми щиро вдячні.

Управа Відділу на 2008 рік:

Голова Відділу – Іванна Головата, заступниця голови – Іванна Мартинець, протоколярна секретарка – Рома Гуран, кореспонденційна секретарка – Яра Гельбіг, скарбники – Орися Зінич, Ліда Белендюк.

Референтки: організаційні – Ліда Білоус, Слава Малюк, культосвітні – Марія Наваринська, Катруся Кобрин, пресові – Ірина Жизномирська (укр. мова), Анна-Марія Сусла (англ. мова), зв'язкові – Одарка Горбачевська, Оксана Лев, стипендійна – Аня Рейнарович-Борисенко, музейна – Марія Дорожинська, мистецькі – Слава Стефанишин, Ірина Пантелюк, суспільної опіки – Галина Індіяну, Анастасія Фатенко, Богдана Більовщук, архівар – Роксоляна Яримович, диригент хору – Люба Інграм.

Контрольна комісія: Ольга Пастернак, Стефа Шандра, Анна Мотика.

Побажаннями успіхів та багатоліттям закінчили збори.

З нагоди загальних зборів та візиту голови СУА І. Куровицької наш Відділ складає 1,000 дол. на пресовий Фонд журналу “Наше Життя”.

*Ірина Брик-Жизномирська,
пресова референтка Відділу.*

Просфора 1-го Відділу СУА, 27 січня 2008 р.

НА РІЗДВЯНІ СВЯТА

Уже стало традицією у 1-у Відділі СУА закінчувати святкування різдвяних свят заходом „Різдвяна просфора”. На цей раз зібралися союзники з рідними та гостями, щоб заколядувати разом і прославити народження Божого Сина.

Свято було прикрашено за українськими давніми звичаями – і дідух на покуті, і ялиночки, і святвечірні свічки. Коли їх запалили, кожний відчув, що „Нова радість” поєднала дух присутніх у ширих молитвах при щирому співі.

Голова Відділу Марія Лихач щиро привітала присутніх зі святами і Новим роком та побажала всім любові й тепла, здоров'я та злагоди в сім'ях, щоб Новий рік приніс здійснення бажань і мрій. Вона сказала, що за відліком часу від народження Христа починаємо нову сторінку нашого життя, то ж нехай на цій сторінці буде визначено в першу чергу любов одне до одного і щоб була благословенна кожна мить.

Голова привітала зі святами також тих союзниць 1-го Відділу, які не змогли бути присутні на святі, заступницю голови Округи Нью Йорк, Анну Саф'ян, гостей свята, членок та приятелів Відділу, голову 127-го Відділу Світлану Махно з родиною та члена Спілки композиторів України Андрія Легкого з дружиною Галиною.

Свято розпочали спільною молитвою, і кожен подумки линув у край, де народився, молився за долю дітей і батьків, усього нашого роду, за їхнє здоров'я і добру долю.

Святвечірні страви смакували всім, усі колядували, пригадували віншування для тих, хто під час свята Різдва Христового прийняв у душу

любов і добро, одна коляда змінювалася іншою.

Весело було співати під музичний супровід Андрія Легкого, який разом із дружиною Галиною підготував чудову різдвяну програму. Онучка голови 1-го Відділу Христинка Махно дуже гарно виконала на скрипці в'язанку українських народних пісень та коляду „Свята ніч”.

Наш гість Андрій Малик прочитав свої вірші, присвячені різдвяним святкам. Ольга Кузишин прочитала вірші, надіслані їй 12-літньою онучкою Танею Кузишин.

Прочитали привіти від Заліщицького Союзу Українок Тернопільської області, а також вітання від нашої членки Стефанії Лопух, яка виїхала минулого року в Україну, але підтримує зв'язок із 1-м Відділом СУА і також прислала пожертву „на коляду”.

Підійшло завершення свята. Голова Відділу ще раз подякувала всім присутнім, а особливо членкам Відділу Гані Серант, Стефанії Семущак, Катрусі Лис, Марії Соловій, Парані Сусь, Марії Савицькій, Дуні Кріль та Соні Вацик, які багато працювали для свята, а також усім тим, хто приготував різдвяну програму. Ганя Серант подякувала всім за пожертви на коляду.

Укінець заспівали „многая літа” для всіх.

З піднесеним настроєм усі розходились, бажаючи одне одному здоров'я, щастя, Божої благодаті та щасливо дочекатися Різдва у наступному році.

Допоможи нам у цьому, Господи!

Ольга Кузишин, пресова референтка Відділу.

РІЗДВЯНА ЗУСТРІЧ

13 січня ц.р. 33-й Відділ ім. Лесі Українки провів свою традиційну різдвяну зустріч, на яку прийшли союзьки, священник-крилошанин Андрій Гановський, голова УЗО Василь Ліщинецький з дружиною, голова Округи Огайо СУА Іванна Шкарупа, представниці 12-го Відділу СУА і постійні гості – приятелі Відділу.

Зустріч відкрила голова Відділу Оксана Шараневич словами: „Слава Богу, добрі люди, хай між вами добро буде”. Після привітання вона попросила Почесну членку Відділу, столітню Емілію Воляник засвітити окрему свічку в пам'ять тих, хто віддав своє життя у боях за Самостійну Україну.

На засвічення трьох свічок запросили Почесну членку СУА голову Округи Іванну Шкарупу. Перша свічка – в пам'ять членок СУА, які відійшли у вічність. Пам'ять про тих, кого з нами вже немає, вшанували хвилиною мовчанкою.

Голодомор 1932-33 рр. забуттю не підлягає. Тому другу свічку засвітили в пам'ять про багатомільйонні жертви геноциду України, 75-ліття якого відзначатимемо. Третю свічку – як полум'я надії на краще завтра усіх членок СУА,

їхніх родин і всього нашого народу тут, в діаспорі та в Україні.

Після цього заспівали коляду „Бог предвічний”, і о. Андрій молитовно поблагословив святковий обід. Гості поділилися просфорою, скуштували кутю, побажали одне одному здоров'я, спокою і добра.

Далі програму вела культурно-освітня референтка Олена Хміляк, допомагали їй Я. Мичковська, Л. Хомин і О. Шараневич за участі гостей, які ділилися споминами про Різдво у рідній батьківській хаті та дружно колядували.

Зі словами привіту до гостей звернувся о. Андрій і голова УЗО В. Ліщинецький.

Поскільки Маланок у нас не було, то многоліття співали присутнім Василям. Настрій у всіх був святковий, веселий.

Враховуючи поважний вік членок 33-го Відділу, нам постійно допомагає подружжя Петро і Розалія Пенгрини, Мирося Теслюк із Апостольства молитви при церкві св. Йосафата у Пармі, дочка членки Відділу М. Грабської Оля Френч.

Щедрими спонсорами були Наталія і Оленка Апостолюки, Роман Оленчин.

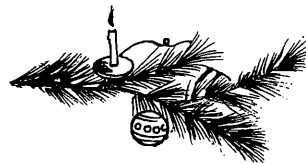
Ми просимо редакцію надрукувати у „Нашому Житті” нашу щирю велику подяку.

*Дякуємо всім нашим посестрам,
які ніколи не шкодують свого здоров'я і часу, хоч як важко з кожним роком, не здають
позиції і з ентузіазмом роблять все, щоб 33-й Відділ мав добре ім'я в українській громаді,
а також був жертвним для України.
Дякуємо всім гостям, яких ми любимо і радо зустрічаємо на наших заходах,
завжди відчуваємо їхню підтримку.*

*А ще дякуємо редакції журналу „Наше Життя”
за дуже цікавий грудневий випуск і, основне, вчасний.
Віри Дмитра Павличка “Різдво” всі слухали зі сльозами на очах.*

Завершила святкову зустріч голова Відділу О. Шараневич побажанням усім, усім, усім –

*Хай народжене Дитятко у Вертепі на сні
Принесе мир і радість вашій родині,
А Мати Божя, Мати єдина
Хай випросить ласки у свого сина.
Хай зірка з Вертепу вам шлях осяває!
Христос ся рождає! Славимо Його!*

За Управу О. Шараневич, голова Відділу, Оля Дем'янчук, секретар.

*Разом із найкращими побажаннями усіх благ шановній Управі і членкам 33-го Відділу СУА
сердечно дякуємо за ласкаві слова. Ред.*

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

Річні Загальні Збори 1-го Відділу СУА.

1-й ВІДДІЛ, Нью-Йорк

Загальні збори 1-го Відділу відбулися 16 грудня 2007 р.

Управу Відділу вибрали у такому складі: голова Відділу – Марія Лихач, заступниця голови – Ганя Серант, протоколярна секретарка – Оксана Макарук, кореспонденційна – Стефанія Семущак, скарбник – Марія Маслович.

Референтки: організаційна – Марія Савицька, суспільної опіки – Соня Вацик, культурно-освітні – Ольга Дейнеко, Марта Токай і Дарія Рекуча, імпрезова – Ольга Костельник, пресова – Ольга Кузисин, стипендійна – Параня Сусь, музейна – Леся Барабаш, архівна – Марія-нна Задоянна.

Господарська референтура: Катруся Лис (голова), Марія Соловій (заступниця), Параня Сусь і Ганя Серант (члени).

Контрольна комісія: Іванна Мачай (голова), Марія Федірко, Марія Качунь, Анна Юрків, Дуня Кріль, Оля Дейнеко, Стефа Гуменюк.

Управа Відділу вирішила даліше допомагати особам, що потерпають від нестатків в Україні, особливо дітям і особам похилого віку, а також приєднувати нових членок з числа ново-прибулих.

Спростування

У грудневому числі „Нашого Життя” у списку пожертв на суспільної опіку (стор.26, права колонка, перша пожертва знизу, повинно бути: У дев'яту річницю смерти матері **бл.п. Стефанії Зварун** (колишньої членки СУА).

Перепрошуємо за недогляд.

12-й ВІДДІЛ СУА

ім. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ, Клівленд, Ог.

Відділ має 27 членок, присутніх було 18.

10-го лютого 2008 р. Відділ вибрав нову Управу і запланував діяльність на біжучий рік.

Привітавши голову Округи Іванну Шкарупу, голова відділу Галя Поглід передала провід зборів голові президії Любі Дармохвал.

Минулий рік було насичено діяльністю – 4 заходи, включно зі святкуванням 40-ліття Відділу, тому звіти членів Управи і референток були змістовні й надавали охоти до подальшої праці.

Вибрали нову Управу в такому складі:

Голова Відділу – Оля Поглід і Галя Поглід (півроку кожна); заступниця та культосвітня референтка – Дарія Федорів, секретарки – Ліда Вирста і Фаїна Сива, скарбник – Володимира Краснянська.

Референтки: господарські – Наталка Симс і Люба Мудра, пресова – Надія Дейчаківська, стипендійна – Люба Дармохвал, суспільної опіки – Ніля Бендюк і Ліза Рилов, музейна – Наталка Мягка, архіварні – Марія Василина і Оксана Баслядинська, товариські привіти – Пат Крутигорова.

Контрольна комісія: Анна Вирста, Люба Мудра і Дарія Войтина.

Вибрано 2 делегатки на Конвенцію: Олю Поглід і Анну Вирсту.

У минулому році Відділ збагатився новою членкою – Єлисаветою Рилов. Бажаємо їй приємно і успішно працювати в СУА.

Перевибрана голова Відділу Галя Поглід подякувала за довіру та солідну співпрацю і заклала до дальшого чину.

Надія Дейчаківська, пресова референтка.

ПЕРЕСТУПИЛИ МЕЖУ ВІЧНОСТІ

**РОСТИСЛАВА З НИЧАЇВ
БОГАЧЕВСЬКА**

Коли моя мама, Ростислава з Ничаїв Богачевська, була вагітна мною, польський уряд заарештував її в зв'язку з політичним процесом проти Союзу Українок. Мама очолювала Союз Українок у Раві-Руській, і мій прихід та початок Другої світової війни припинили її громадський труд. У часі війни її діти Ігор та Марія, тоді ще підлітки, попали окремо у німецьку окупаційну службу. Мама не знала, що з ними трапилось, а тут на все нещастя та примусову працю – прикра мала дитина. Остаточо, як багато подібних сімей, наша сім'я майже чудом з'єдналася в американському переселенчому таборі у Мюнхені.

Мама, друга із семи дітей о. Декана Стефана та Євгенії із Зарицьких Ничаїв, народилася 24 грудня 1909 року в Сокалі на Україні. Отець Стефан помер в етапі на Сибір в лютому 1946 році. З ним була наймолодша його донька Марія. Мама довго не знала їхньої долі, а довідавшись, голосно заплакала. Це сталося під час Марійських святкувань в Ака-

демії Сестер Василянок у Філядельфії.

Мама завжди з глибоким сентиментом згадувала свої роки в гімназії Сестер Василянок у Львові. Після її закінчення мама одружилася з доктором Данилом Богачевським, адвокатом у Раві-Руській. Там була дуже активна в громадському житті, а особливо в Союзі Українок.

Родина переїхала до Філядельфії, де мама знайшла працю спершу в швейних заводах, а згодом у закладі проявлення фотографій. Стала активно працювати як і в Союзі Українок, так і в Пласті. В Союзі Українок займала провідні позиції у 46-у Відділі та в Централі. Там народилися її перші онучки, і там налаштувала вона життя.

Але в 1968 році я завагітніла, і мама з татом переїхали до Нью-Йорку, а тоді до Вашингтона. Мама здебільшого виховувала онучок. Була гостинна і раділа гостям. Любила літературу, читала багато і писала принагідні вірші на різні родинні та громадські свята. Написала короткі спомини. Ставила дитячі вистави. Випробовувала нові способи варення. Вишивала. Шила церковні ризи.

Замолоду мама з татом об'їхали Карпати велосипедом. Придумали сіделка для дітей, брали їх із собою і відвідували родичів та знайомих по цілій Галичині. Мріяли про мотоцикль. В Америці мама радо проводила час зі старшою дочкою у Скалистих Горах, хоч вже сама не мандрувала по них.

Останнє десятиліття мама мала змогу провести у Києві і Львові, де зжилася із дітьми своїх сестер і де віднайшла ту родинну теплоту, яку втратила під час війни. Особливо донька наймолодшої сестри, народжена у Чіті, піклувалася нею як рідна донька, а то й краще. В Україні я побачила свою передвоєнну маму – повну запалу та гумору. У тій же Раві-Руській вона не тільки ділилася своїм досвідом із відновленням Союзом Українок, але запально доводила, що помимо всіх труднощів дев'яностих років новітні союзники мають такі можливості, про які колишній Союз Українок не міг і мріяти. Навіть домівка, у котрій проводилися заняття, не дозволяла українцям користатись приміщенням за тодішнього польського уряду. А що держава не допомагає – то, принаймні, не стоїть на заваді. І не зупинялась мама на союзниках. Коли до Львова приїхав славний режисер, львівський уродженець Віктюк із російськомовною виставою і досить відкритим сексом, мама заявила, що на таку погань, і то ще „по-російськи”, не буде дивитись і вийшла з театру ім. М. Заньковецької. В Америці

мама не мала труднощів ні з французьким, ні з голівудським „сексом”, а тут, у Львові, її „дістало”. Ще якби не російськи! Львів завів маму. Вона там чекала швидших змін, більше відданости „справі”. А тут – і брудно, і води немає, і люди нарікають і тільки нарікають. А треба ж щось конкретне робити, навіть маленьке, що згодом переросте у більше.

У Львові мама відчула знову любов великої сім’ї, з її radoщами та з маленькими інтригами. Мама мала нагоду взяти участь у перепохованні своєї улюбленої пані Голови – Мілени Рудницької. Могла ра-

діти народженням онуків сестер, двох із яких уже не застала в живих. Вона обходила цілий Львів і любила дуже гуляти по Києву. Коли вже треба було мати допомогу, дуже переймалася, що дехто з тих, хто нею опікувався, не знали добре Києва.

Ще змогла мама на старості літ відвідати знову всі улюблені місця Карпат та трохи поподорожувати в Італії та Польщі. Змогла бачити Папу Римського в Києві.

Мама була глибоко віруючою і церкви України були її розрадою. Вона зуміла крізь труднощі та злидні створювати затишну, спокійну атмосферу.

Уникала непотрібних сутичок і скромно вірила, що правда таки виграє. В останні місяці життя спокійно сприйняла невиліковну хворобу самотнього сина.

Маючи 98 років, жаргувала, що зайде пішки до гробу – пригадати Панові Богу, що час їй на спокій.

У суботу вранці 29 грудня ще пройшлася городом біля дому в Вашингтоні, де жила. Увечері занедужала і вже не повернулася до пам’яті.

При кінці першого дня 2008 року відійшла у вічність.

Хай з Богом спочиває!

І зі всіма союзницями.

Марта Богачевська-Хом’як.

ТЕОДОРА МУСІЙОВСЬКА-КУЗЬМОВИЧ

Господь велів, щоб членки 43-го Відділу СУА ім. Олени Пчілки у Філядельфії відпровадити на вічний спочинок довголітню членку Теодору Мусійовську-Кузьмович.

Дарця народилася 2-го серпня 1916 р. в Перемишлі. Вийшла заміж у Львові за магістра фармації Модеста Кузьмовича. У часі воєнної мандрівки подружжя жило у Відні, тут Дарця закінчила фармацевтику. У Барах народився син Трувор. 1949 р. подружжя замешкало у переселенчому таборі в Ляндеку, в Австрії, і звідти емігрувало до Філядельфії. У Філядельфії народилася доня Марта. Як і всі матері, Дарця працювала і виховувала дітей.

До СУА вступила у 1960 р. Дванадцять років була стипендією референткою 43-го Відділу. Збирала стипендії і сама оплачувала навчання сту-

дентці у Бразилії. Любила приходити на сходини. Часто питалася: „На що збираємо?” Завжди була готова скласти пожертву на добродійну ціль.

Була спокійна, врівноважена, жертвна. Благословила сина Трувора і доню Марту на подружнє життя. Тішилася їхніми успіхами, боліла невдачами. Дочекалася онуків Лесика і Андрійка. Як кожна запопадлива бабуся, тішилася ними, молилася за їхню долю. Дарця була глибоко віруюча. Без нарікань, багато років опікувала-

ся хворим чоловіком, а коли Господь забрав його, жила сама. Відділу не залишала, далше приходила на сходини. Цікавилася, як будемо відзначати наш 50-літній ювілей. Собою не журилася – вірила в Божу опіку. Казала: „Діти мої добрі, але вони далеко. Та Бог післав мені ангела. Женя мені помагає, Женя Гардецька – мій ангел”. Коли Дарця захворіла, діти забрали її, щоб була біля них, щоб нею опікуватися. Прожила 91 рік.

У неділю 6-го листопада 2007 р., коли збиралося на світанок, перестало битися серце люб’ячої мами, бабусі, жертвної союзниці, членки філядельфійської громади. Від імені 43-го Відділу висловлюємо Родині глибокі співчуття і молимося, щоб Всевишній прийняв Покійну в своє царство, де немає ні болю, ні печалі, а життя безконечне.

Вічна їй пам’ять!

Анна Максимович, голова Відділу.

“НАШЕ ЖИТТЯ”, БЕРЕЗЕНЬ 2008

ДОБРОДІЙСТВО

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ „НАШЕ ЖИТТЯ”

ПОЖЕРТВИ ЗА СІЧЕНЬ

У пам'ять бл. п. Ростислави Богачевської складаю **50 дол.** на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”. Родині висловлюю щирі співчуття.

Марія Томоруг.

Замість квітів на могилу бл. п. Софії Боровик, матері нашої членки Марти Боровик, на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя” склали: **25 дол.** – 86-й Відділ СУА; **по 20 дол.** – К. Воловодюк, Т. Турянська; **по 10 дол.** – Л. Бойко, М. Банах, Л. Лапичак. **Разом 95 дол.** Родині висловлюємо щирі співчуття.

Управа 86-го Відділу СУА.

У 25-у річницю смерті дорогої Лесі Слободян, приятельки моєї дочки, складаю **50 дол.** на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

Іванна Ратич.

Замість квітів на могилу бл. п. Данила Марчука, сина подружжя Оксани і Василя Марчуків, складаємо **25 дол.** на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

Дарія і Мирон Ярошевичі.

На могилу Ростислави Богачевської складаємо **50 дол.** на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

Уляна і Іван Сосі.

У пам'ять Ростислави Богачевської склали: **100 дол.** – Христина Кузьмович, **30 дол.** – Віра Андрушків, **200 дол.** – Марія Одежинська.

Ростислав Хом'як.

У 90-ліття дорогої Лесі Романишин бажаю їй прожити багато радісних років у соняшній Фльоріді і всього добра. Складаю **25 дол.** на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

Іванна Мартинець.

Замість квітів на могили Марії Лібер і Ксені Антипів складаємо **50 дол.** на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

Зиновій і Оксана Стельмахи.

У світлу пам'ять бл. п. Ліни Басюк, членки 22-го Відділу СУА в Чикаго, взірцевої союзанки і шляхетної людини, складаю **50 дол.** на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

Ярослава Панчук, 74-й Відділ СУА у Чикаго.

Замість квітів на могилу бл. п. Данила Марчука, сина нашої членки Оксани Марчук, складаємо **25 дол.** на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

29-й Відділ СУА, Чикаго.

Замість квітів на могилу бл. п. д-ра Богдана Фараонова, чоловіка довголітньої членки і колишньої голови Відділу Ольги Фараонів, складаємо **25 дол.** на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”. Дорогій Олі з родиною висловлюємо найщиріші співчуття.

Мирося Глушок,
референтка суспільної опіки Відділу.

На Пресовий Фонд „Нашого Життя” склали: **100 дол.** – замість квітів на могилу членки 83-го Відділу СУА бл. п. Соні Боднар; **50 дол.** – на могилу бл. п. Володимира Трембіцького, чоловіка нашої членки. Родинам висловлюємо щирі співчуття.

Разом 150 дол.

Управа і членки 83-го Відділу СУА.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

*Екзекутива Союзу Українок Америки,
Редакційна колегія журналу „Наше Життя”.*

СУСПІЛЬНА ОПІКА СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА СІЧЕНЬ

100 дол. склав 89-й Відділ СУА в Кергонксоні.
50 дол. склали Марта і Андрій Бачинські.

ДОПОМОГА СИРОТАМ В УКРАЇНІ

Замість різдвяних дарунків складаю **50 дол.** для допомоги сиротам в Україні.

Ірина Бігун, вільна членка СУА.

У світлу пам'ять бл. п. Михайла Коцяя замість квітів на могилу складаємо **100 дол.** (через 47-й Відділ СУА) сиротам в Україні. Пані Катерині висловлюємо щирі співчуття. **Анізія і Василь Мандзій.**

Замість квітів на могилу св. п. Теофілі Артимишин, членки 67-го Відділу СУА склали пожертви сиротам в Україні: **150 дол.** – Роман Данилів; **по 100 дол.** – Віра Попель, Володимир і Ліда Артимишини, Надійка Данилів-Кобзар і Данилко Кобзар, Тетяна Артимишин; **по 50 дол.** – Юрій Данилів, Христина Ринасевич, Євген і Стефанія Зиблікевичі, Богдан і Христина Турченко, Марія і д-р Юрій Чатирки, Марія і Ярмо Ставничі, Віра Пак, Слава і Мирон Біласи, Олена Головчак, Євген і Ліда Марківи, д-р Роман і Ліда Процики, Галина Паламар, Михайло Ковальчин, Марта Шиприкевич; **по 30 дол.** – Вікторія і Маріянна Вакуловські, Борис і Оленка Павлюки; **по 25 дол.** Ліда Бук, Ірина Бучковська, Марійка Леськів, Ляриса Стеблій, Ксеня і Богдан Коженювські, Зеня і

Євген Брожини, Христина і Андрій Стусики, Євген і Богданна Михайліві, Оксана Волчук.

Тетяна Артимишин-Данилів.

У світлу пам'ять бл. п. Адама Шадури на допомогу сиротам в Україні пожертви (через 70-й Відділ СУА) склали: **200 дол.** – Федеральна Кредитова Кооператива Самопоміч, Кліфтон, Н. Дж.; **по 100 дол.** – Галина Шадура, Самопоміч у Пассайку, Н. Дж.; **по 50 дол.** – Христина Шкварко, Марія Струк, Костик і Джойс Струки, Люба і Саль Гонзалеси; **40 дол.** – Володимир і Дарія Рудакевичі; **25 дол.** – Марія Бакалець; **по 20 дол.** – Ольга Савчин, Віктор Парашенко з дружиною, Петро Завада з дружиною, Іван Борбич з дружиною, Ірена Цапар, Марта Гурин; **10 дол.** – Віра Чернянська. **Разом 795 дол.**

Марія Бакалець,
референтка суспільної опіки 70-го Відділу СУА.

У світлу пам'ять мого найдорожчого чоловіка бл. п. **Андрія** у другу річницю його смерти складаю **100 дол.** (через 83-й Відділ СУА) на допомогу сиротам в Україні.
Лідія Закревська.

In memory of **Walter Bilyk** donation of \$ 25 was made by Jeff and Pam Walker to be used towards the help of orphans in Ukraine.

In memory of **Walter Bilyk** we are donating \$10 for of orphans in Ukraine.

Sal, Cathy Marchesanj.

In memory of **Walter Bilyk** donation of \$25 was made to the orphans fund in Ukraine by Anne ep Art Aasonson.

ДОПОМОГА БАБУСЯМ В УКРАЇНІ

89-й Відділ СУА в Кергонксоні склав **100 дол.** на допомогу бабусям в Україні.
Агнес Хоманчук.

113-й Відділ СУА, Нью-Йорк, склав **100 дол.** на допомогу бабусям в Україні.
Ліда Фірчук.

У світлу пам'ять мого найдорожчого чоловіка св. п. **Андрія** у другу річницю смерти складаю **100 дол.** (через 83-й Відділ СУА) на допомогу особам похилого віку в Україні.
Лідія Закревська.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ

113-й Відділ СУА склав **100 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.
Ліда Фірчук.

МОЛОКЕ І БУЛОЧКА **НАЙМОЛОДШИМ ШКОЛЯРАМ УКРАЇНИ**

113-й Відділ СУА у Нью-Йорку склав **100 дол.** на сніданки дітям в Україні.
Ліда Фірчук.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Дарія Дроздовська, референтка Суспільної опіки СУА.
Марія Штогрин, скарбник.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ

Пожертви за листопад 2007

ТРИВАЛИЙ ФОНД

На Тривалий Фонд ім. Віри Менцінської склала **1,000 дол.** **Віра Менцінська.**

На Меморіальний Фонд ім. Марти З. Кушнір Бобак **1,200 дол.** склали **Мирослав і Анна Кушнірі.**

На Меморіальний Фонд ім. Марти З. Кушнір Бобак **200 дол.** склали **Михайло і Роксоляна Луціви з дітьми.**

На Тривалий Фонд ім. Юрія і Аніси Мицаків **2,000 дол.** склали **Юрій і Аніса Мицаки.**

ПОЖЕРТВИ

9,306.50 дол. – Євген Климко; **1,700 дол.** – Ярослав і Катря Червоняки; **1,500 дол.** – Орест Шуль (Goldman Sachs & Co.); **1,015 дол.** – СУА – Округа Північний Нью Йорк; **по 1,000 до.** – д-р Юрій Дейчаківський і Ірена Мостович, Борис Галаган, Богдан і

Ірена Глушевські, СУА – Округа Філядельфія; **по 500 дол.** – Lytwyn & Lytwyn Funeral Home, Віра Менцінська, Олег Склекович, проф. Володимир Петришин, Євген і Наталія Змії, Тереса Бень, д-р Ірена Коструб'як, д-р Леонід і Оксана Мостовичі; **по 300 дол.** – Ігор і Дарія Лисий, Стефанія Семущак; **по 250 дол.** – Зенон Масний, Іванна Шкарупа; **230 дол.** – о. Олекса і Ніна Лімонченки; **по 200 дол.** – д-р Арета Подгородецька, Z. J. & Anne H. Bilos, Марта Рудик, Матвій і Христина Сохоцькі, Іван Чернявський, Марія Лавро, д-р Олександр Мотиль, Володимир і Катря Воловодюки, д-р Софія Андріяшук; **по 150 дол.** – Іринеї і Оксана Ісаїви, Оріся Мішко; **по 100 дол.** – Jerome Maryniuk & Diane Bertoy, Jeanette O. Woloszyn, Helen Kotsiumbas, Elmer & Olha Bertsch, William Malick, Donna Regante, Thomas & Daria Sapienza, Amelia Lambert, Ярослав і Калина Козаки, Зенон і Марія Коциловські, Іванна Баб'як, д-р Ярослав і Оксана Сидораки, д-р Василь Коцур, Оксана Трешньовська, Юлія Копчинська, Марта Баксер, Марія Фітьо, Мико-

ла Дейчаківський, Осип Шафранський, д-р Орест Василів, Святослав Боженко, Євген і Євгенія Івашкиви, Богдан і Христина Кульчицькі, Роман Стефанюк, 10-ий Відділ СУА, Лілі Бочонко, Роман Запутьович, Олександр Данилишин і Віра Сусь, Олександра Мельник, Люба Фірчук; **80 дол.** – Маріка Мартинюк; **75 дол.** – Михайло Свінчук; **60 дол.** – Слободан і Катерина Росандич; **по 50 дол.** – Jayne H. Ryzewsky, Allan & June Feldman, Robert & Dorothy McCormack, Андрій Когут, Михайло Світлик, Оксана Лукашевич Полон, Орест Дутка, Микола Кіс, Володимир і Галина Король, Іван Гомік, Володимир і Марта Зарицькі, Мира Мандзюк, Анна Клоків, Христина Блазенко, Люба Масний ДеКлара, Володимир і Володимира Васічки, Валентина Глух, Михайло і Алла Герець, Ева Крижанівська, Наталія Леочко, Татяна Демчук, Олександр Воронін, Модест Артимів, Володимир Романів, Галина Пиптик, Ірена Пашесник, Василь Пастушек, Орест і Марта Лесюки; **45 дол.** – Irene Sherba (Glaxo Smith Kline Foundation); **40 дол.** – Михайло Василюшин; **по 30 дол.** – Helen Nicholas, Ореста Перейма, Василь Лобур, Орест Небеш, Надія Оранська; **по 25 дол.** – Anne Reuter, John Tynes, Harry P. Smith, Walter H. Keske, June Muc, Rose Worobel, Mary Chimow, Ray Bergenstock, Juliann Fairnak, Mrs. A.M.S. Meeks, Ольга Чмола, Іван і Анна Щирий, Іван і Елена Свириденки, Наталія Баб'юк, Марія П'ятка, Стефан Корчинський, Ірена Гунзе, Надія Пальчинська, Микола Роговський, Зіна Смит, Іван Савчук, Марко Гайда, Марія Андрусак, Олександр і Анна Пришляки, Андрій Чаплик, Анна Думка, Надія Аміноф, Іван Чопик, Ірена Гасцька, д-р Петро і Реа Грицаки, Мирон і Христина Корнага, Люба Цьолко, Катерина Денєга, Микола Ярко, Валентина Когут, Ярослав і Юлія Петрух, Ярослав Семків, Анна Сулима, Галина Сминдак, Іван Бортник, Ольга Кулинич, Марія Стець, д-р Марта Федорко, Стефанія Ландвїйт, Іриней Прокопович, Дора Рак, Марія Думенко, Оксана Бережницька; **20 дол.** – Патриція Дикий, Михайло і Ольга Зарубайки, Євгенія Онисків, д-р Марта Федорко, Євген Зломкевич, Михайло Тренза, Роман і Юлія Трояновські, Анна Войтович, Леся Бекерська, Романа Чижик, Богдан Казанівський, Анастасія Ковалюк, Іван Куземський, Андрій Шульга, Елена Вонс, Осип Васильків, Маріанна Заяць, Олексій і Люба Шевченко, Славко і Надія Новицькі, Марта Чехович, Юрій Левицький, Люба Іванчук, Оксана Ткачук, Мирон Куропась; **по 15 дол.** – Kenneth Graham, Ольга Орчук; **по 10 дол.** – Carol Carini, Walter & Janice Milinichik, Janice Drewal, Олександра Боднар, Микола і Ірена Ставничі, Я. Д. Олексів, Ольга Кондратюк, Любомир Кондрад, Василь Рабарський, Анна Федик, Петро Семків, Марія Мельник, Мирон Луцишин; **по 5 дол.** – Mary Scron, Ірена Петрі, Микола Сороколіт, Мирон Бойко, Анна Васів, Зенон Баган;

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА РОЗБУДОВУ МУЗЕЮ

У пам'ять бл. п. Лесі Гой складаю **250 дол.**

Ірена Бурк.

У пам'ять моїх родичів бл. п. **Бронислави і Стефана, сестер Ірени і Марії та брата Мирона** складаю **200 дол.**

Олена Качала.

У світлу пам'ять бл. п. д-р **Люби Стефанівської** складаємо **50 дол.** Синові Андрієві з родиною висловлюємо наші глибокі співчуття.

Ольга і Теодозій Зазулі

У пам'ять бл. п. проф. **Івана Фізера** складаю **50 дол.**

Анна Бойчук

In memory of **Irene Wanchucky** we are donating **\$100.**

Harvey Pennington, Ltd.

Грудень 2007

ТРИВАЛИЙ ФОНД

На Меморіальний Фонд ім. д-ра Андрія і Татяни Тершаківців пожертви склали: **1,000 дол.** – д-р Нестор, Тая і Юрій Терлецькі; **500 дол.** – Андрій Тершаковець; **400 дол.** – д-р Ігор і Марта Воевідки; **200 дол.** – Богдан і Лілі Курилки; **по 100 дол.** – Gary & Nancy Kurz, Пластовий Курінь “Спартанки”, Донна Чехович, Мирослав і Надія Шміглі

На Меморіальний Фонд ім. Атанаса і Евстахії Мілянчів **50 дол.** склала **Мотря Мілянч.**

На новостворений Тривалий Фонд ім. Мотрі Мілянч **250 дол.** склала **Мотря Мілянч.**

На Тривалий Фонд ім. Марії Городецької **500 дол.** склала **Оксана Городецька.**

На Меморіальний Фонд ім. Анни Байко, Марії і Миколи Стисловичів **2,000 дол.** склала **Оксана Байко.**

На Тривалий Фонд ім. Василя і Бритіги Сосяків **3,900 дол.** склав **Василь Сосяк.**

На Тривалий Фонд ім. родини Милак-Яцківських **20,000 дол.** склав **Аркадій Мулак-Яцківський.**

На Тривалий Фонд ім. Ігора і Роми Гайдів **1,000 дол.** склали **Ігор і Рома Гайди.**

На Меморіальний Фонд ім. Богдана і Марії Турко **200 дол.** склала **Ярина Турко Бодрок.**

Продовження на стор. 36.

Спростування

У грудневому числі (2007) “Нашого Життя“ у пожертвах „замість квітів“ (ст. 36, права колонка) слід читати: „У пам'ять бл. п. **Ярослава Чипака** **100 дол.** склав **Василь Мисак“.**

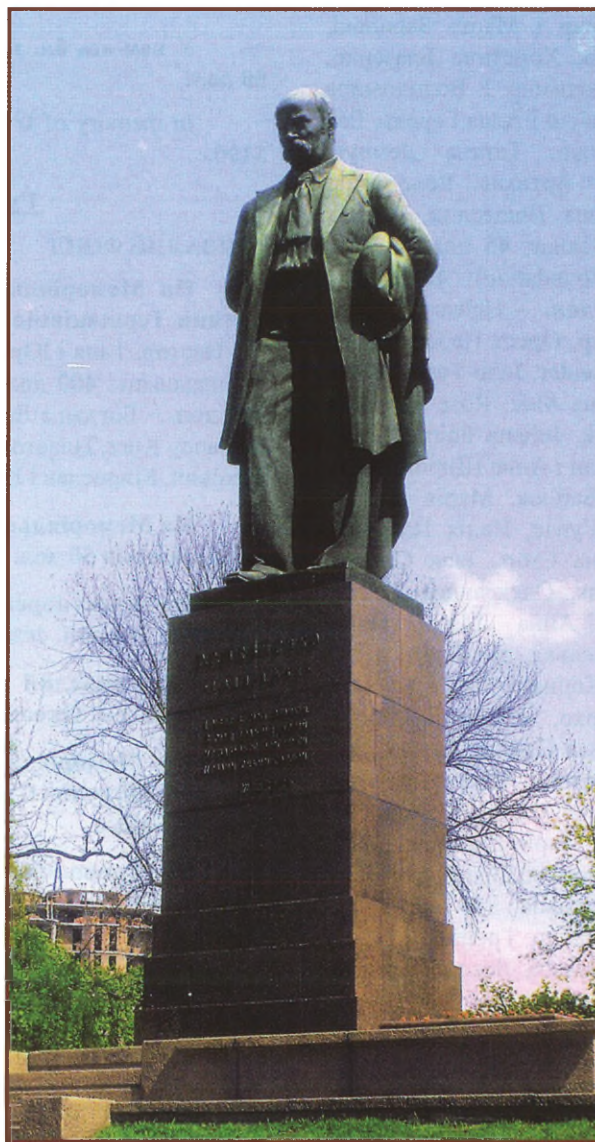
Просимо вибачити за недогляд.

Марія ХОРОСНИЦЬКА

РОЗПОВІДЬ ПРО ТАРАСОВУ ВЕРБУ

1.
У дикій пустелі
далеко від нас
у царській неволі
карався Тарас.
Спитаєте, діти:
– Завіщо? Чому?
Хотів Тарас волі
народу своєму,
бо горе і сльози
були навкруги,
бо волю скували
царі в ланцюги.
– Вставай, мій народе,
вставай не барись, –
промовив Шевченко, –
за волю борись!
Жени царя-ката,
вогнем осліпи! –
...Забрали в солдати,
загнали в степи...

2.
Чужими пісками
Шевченко ішов
і прутик вербовий
в пилюці знайшов.
Підняв Тарас прутик,
зрадів, як добром.
Згадав рідні верби
над рідним Дніпром.
І плакав, і мріяв,
і виніс з води,
і прутик вербовий

Київ, Пам'ятник Т. Шевченкові.

в піску посадив.
В далекім степу
зеленіє верба –
за Україною
туга-журба.
3.
Поїхали люди
з поклоном від нас
туди, де карався
великий Тарас.
Туди, де схилилась
плакуча верба, –
за Україною
туга-журба.
Віддавши належну
пошану-хвалу, –
зламали львів'яни
галузку малу
і бережно, ніжно,
як тільки могли,
тендітну галузку
у Львів привезли.
І в Стрийському
парку
зима – не зима, –
до сонця пагіння
своє підійма
вербиця, –
подібної
в світі
нема.

*Мандрівка по Львову.
Вид. „Каменяр”,
Львів, 1970.*

Михайло СТЕЛЬМАХ

ВЕСНЯНИЙ ДОЩИК

Дощик теплий, дощик синій
Цілий день співав в долині.
І під цей весняний спів
У долині луг зацвів.
В лузі повно квіточок
І маленьких діточок.

Наталя ЗАБІЛА

ЛАСТІВКИ

Пригріва весняне сонце. В рівчаках біжать струмки.

Метушаться за віконцем метушливі ластівки.
Вже останній сніг розтанув. Тепло. Весело.

Весна!

Яся встане вранці-рано та відразу – до вікна.

– Чом це, мамо, пташенята до вікна летять щомить? Це вони до мене в хату, мабуть, хочуть залетіть? Відчини віконце, мамо, хай вони сюди летять! Я дивитимусь руками і не буду їх займать!

Підлетіли. Відлетіли. Тільки крильця – блим та блим!

– Це вони будують вміло для своїх маляток дім. Все працюють безупинно, не марнують, бачиш, час. Грудочки м'якої глини в дзьобах носять раз у раз. Скоро буде тут гніздечко, добре зліплене в землі. В нім лежатимуть яєчка у м'якесенькім кублі. Потім будуть пташенята, ненажери – просто страх! Цілий день їм батько й мати все носитимуть комах. Підростуть в маляток крила, мати їх навчить літати, – так, як мама Ясю вчила в книжці літери читати. А тоді настане осінь... Стане зразу холодніш. Вранці ляжуть білі роси на травичку, на спориш...

– Визмку ж, мамо, пташенятам буде холодно в гнізді! Правда, ти до мене в хату всіх їх пустиш отоді?

– В теплий край тоді далеко полетять усі пташки: журавлі, качки, лелеки і маленькі ластівки. А як буде знов надворі тепло, весело, весна, – прилетять пташки з-за моря знов до нашого вікна!

ДАТКИ

10,000 дол. – Федеральна Кредитова Кооператива “Самопоміч” Нью Йорк; **8,000 дол.** – Юліян і Марія Бачинські; **6,000 дол.** – д-р Ірена Комаринська; **5,912 дол.** – Марко і д-р Аріядна Бах; **по 5,000 дол.** – Ярослава Рубель, Андрей Ганкевич; **3,300 дол.** – Ростислав і Галина Міляничі; **3,000 дол.** – Gary & Irene Wolfe; **2,513.16 дол.** – Christopher & Adrianna Henkels; **2,395 дол.** – Василь Сосяк (American Electric Power Company Inc.); **2,101.26 дол.** – Стефан Пузик (Northern International); **по 2,000 дол.** – Стефан і Володимира Сливозькі, Чарлс і Роксоляна Подпірка, проф. Ярослав і Алла Лешко; **по 1,500 дол.** – Христина Левицька, Мирон і Маріяна Заяць; **1,396.90 дол.** – 113-ий Відділ СУА; **1,048.80 дол.** – Ксеня Кузьмич; **по 1,000 дол.** – Leonard Mazur, Іван і Ярослава Лучечки, Марія Лавро, Христина Мельник, Микола Галів, Богданна Титла, д-р Орест і Джуді Гарбовські, д-р Юрій Трухлий, Христина Рейк, Марта Перейма, д-р Юрій і Рома Темницькі, Микола і Оксана Яремки, д-р Ігор і Сусанна Рак, Юрій Ігор і Ольга Левицькі, Андрей Гарасимяк, Орест і Христина Ганаси; **800 дол.** – СУА - Округа Детройт; **по 500 дол.** – William & Mary Holowinsky Chen, Світовий Конгрес Українців, Наталія Слюзар, Іван і Марія Тереля, Лідія Когутяк, Юрій Янчишин, Євген Змий (The Pfizer Foundation), Іванна Шкарупа, д-р Любомир і Марія Явні, д-р Мотря Українська, Ореста Федун, Ігор і Зеновія Кунаші, Модест і Наталія Захарченки, Евстахій Ярош, Мирон Баб'юк; **485 дол.** – Роман Шраменко; **400 дол.** – Андрій і Христина Козаки; **по 300 дол.** – Борис і Уляна Глинські, Микола Дейчаківський (Charles Stewart Mott Foundation), д-р Роман і Анна Алиськевичі, Лідія Глют (American Express Foundation), д-р Юліяна Осінчук, проф. Роман і проф. Зірка Воронки; **по 250 дол.** – Heinrich & Marie Schnoes, Юрій і Марія Соробей Штогрин, д-р Лев і Ірена Кушнірі, Володимир Хлебович, Рома Шуган, Софія Скоп, д-р Юрій і Наталія Попель, Богдан і Христина Сеники; **по 200 дол.** – Мирослава Вишивана, Борис Караш, Татяна і Марта Доберчак, д-р Борис Шмігель, Ольга Чипак, Олександр і Ірена Ховайли, д-р Ігор і Варвара Цегельські, Зіна Михайличенко; **215 дол.** – Людвик Бах; **по 150 дол.** – Ольга Ярух, Андрій Кобзар; **по 125 дол.** – Анна Гбур, Мотря Мілянич, Андрій Тершаковець (Merck Partnership for Giving); **102.42 дол.** – Ольга Левицька; **по 100 дол.** – Dr. George & Anna Gould, Vera M. Trojan & Mark Carthy, George & Carol Kedrowsky, Margaret Skidmore, William Pastuszek, Jr., Kathryn Sova, Thomas & Odarka Polanskyj Stockert, Michael і Barbara Tomlin, Михайло і Ольга Сененки, Михайло і Ольга Ільківі, Татяна Оберішин, Христина Баранецька, Мілтон Сомкайло, Тамара Панкевич, д-р Ярослав і Надія Заліпські, Ірина Руснак, Петро Світницький, Катерина Лис, Стефанія Кобилецька, Євген Смерека, Євген Зиблікевич, Богдан Одежинський, Василь Сосяк, Теодозій

і Ірена Коляса, Любомира Хома, д-р Стефанія Макар Лауді, Надія Масик, Юрій Ставничий, Ольга Городецька, д-р Олександр і Дада Слонєвські, Василь і Анна Корнило, Тарас і Юліянна Шепеляві, д-р Наталія Біленька, Наталія Клапішак, д-р Віталій Богданів. Роман Любинський, 115-ий Відділ СУА, д-р Євген Стецьків, Ольга Ганкевич, Катря Гадзевич, Теодора Хом'як, Юрій і Мирослава Граби, Богдан і Оксана Богословець, Марія Безушко, Юрій і Романа Даниш, Олександра Раковські, Ірена Остап'юк, Марія Хемич, Зірка Зубар Кларк, 111-ий Відділ СУА, Мирослава Стойко, Юрій і Анна Залужні, Рома Дигдало, Ольга Савчук, Андрей Мілявський і Лілія Дябога, Олександр і Марія Дарія Лесківі, Люба Фірчук, Евстахій Держко, Анна Лукачик, Юрій і Надія Катречко, Владика Василь Лостен, Марія Пазуняк, Марія Літепло, 76-ий Відділ СУА, Іван Кулак (Соловейко), Іриней і Оксана Ісаїв, Богдан і Уляна Кобзар, Христина Сарахман, Володимир Шарко, д-р Аркадія Коцибала, Богдан і Марія Качмар, Ярослав і Марія Томоруги, Р. Кузьмич, Марійка Мартинюк, д-р Леонід і Оксана Мостовичі, Теодозій і Ольга Зазулі, Ярослав і Калина Козаки, Анна Максимович, Стефан і Ляриса Пелешуки, Марта Рудик, Стефан і Святослава Качарай, Галина і Наталка Притула, Дарія Мудрий, 89-ий Відділ СУА, д-р Марта Лопатинська і Ігор Зварич, Марія Вальчук, Лідія Прокоп і Володимир Артимишин, Юрій і Оленка Добчанські, Петро Дуда, Богдан і Констанс Булавка, д-р Василь Саяк, Джоан Стахів, Арета Арлен; **по 75 дол.** – Elizabeth Iwaniw Jones, Daniel & Barbara Dzamba; **60 дол.** – Ярослав і Віра Білінські; **51.20 дол.** – Ксеня Кузьмич; **по 50 дол.** – W. C. Stith, Mary Pinaha, Viktor & Betsy Decyk, John Laszek, Dr. Walter & Zenobia Brovins, Анастасія Гірняк, Наталія Невмержицька, Галина Обаранець, Павло і Люба Міхалевичі, Христина Смит, Юрій Мрозовський, Богдан Маланяк, д-р Ія Аврамчук Клим, Роман Несторович, Татяна Шутер, Мирослава Мирошниченко, Микола Стасів, Теодор і Олександра Костюки, Ярослав Волощук, Зенон Держко, Юрій і Ірена Купчинські, Франко Серафін, Юрій Луговий, Марія Глова, Микола і Ірена Глухий, Наталія Струтинська, Марія Шандрюк, Карпо Кифор, Роман і д-р Леся Бартофалви, СУА-Округа Філядельфія, проф. Володимир Петришин, д-р Надія Кмета, Анна Кисіль, Оксана Венгерчук, Ірена Сайкевич, Микола Мілянич, Франко Серафін, Надія Шмігель, Ева Крижанівська, Надія Кіржецька, Ярослав і Катря Червоняки, Валентина Кузьмич, Ірена Щерба, Христина Гошовська, Аркадій Очерегько, Ірена Пашесник, Роберт і Оксана Грубець, Стефан Ярема, Адріян Іванчук, Галина Федорів, Осип Луків, Денис Стахів, Люба Дубно, Віра Головінська, Аріядна Бах, Василь Лучків, Галина Миронюк, Юрій і Олександра Раковські;

Продовження в наст. числі.

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ!

Управа і адміністрація УМ.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНА ГОЛОВА СУА

Анна Кравчук

Ірина Куровицька — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Оксана Фаріон
Марта Данилюк

Софія Геврик

Маріянна Заяць

Лідія Баб'юк
Марія Томоруг'
Рома Шуган
Рената Заяць
Ірена Стецьків
Віра Кушнір

РЕФЕРЕНТУРИ

Дарія Дроздовська
Христина Швед
Уляна Кобзар
Марія Полянська
Ольга Тритяк

- 1-ша заступниця голови
- 2-га заступниця голови для справ організаційних
- 3-тя заступниця голови для справ культури
- 4-та заступниця голови для справ зв'язків
- протоколярна секретарка
- українськомовна секретарка
- фінансова секретарка
- скарбник
- вільна членка
- вільна членка

- суспільної опіки
- виховна
- мистецтва і музею
- стипендій
- архівальна

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Дарія Завадівська
Христина Хомин-Іжак
Надія Савчук
Марта Стасюк
Ольга М. Луків
Іванна Шкарупа
Любомира Калін
Уляна Зінич
Люба Кушнір-Дріянська
Уляна Глинська

- Дітройт
- Філадельфія
- Нью-Йорк
- Північний Нью-Йорк
- Нью-Джерсі
- Огайо
- Чикаго
- Нова Англія
- Центральний Нью-Йорк
- зв'язкова віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич
Надія Цвях
Анна Рак
Лідія Закревська
Леся Гой

- голова
- членка
- членка
- заступниця членки
- заступниця членки

Оксана Скипакевич Ксенос — парламентарист

Ірена Чабан — головний редактор журналу "Наше Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англійської частини журналу

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENT

Anna Krawczuk

Iryna Kurowyckyj — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Oxana Farion
Marta Danyluk
Sophia Hewryk
Mary Ann Zajac
Lidia Babiuk
Maria Tomorrow
Roma Shuhan
Renata Zajac
Irena Stecki
Vera N. Kushnir

- 1-st Vice President
- 2nd VP — Membership
- 3rd VP — Culture
- 4th VP — Public Relations
- Recording Secretary
- Corresponding Secretary (ukr.)
- Financial Secretary
- Treasurer
- Member-at-Large
- Member-at-Large

STANDING COMMITTEES

Daria Drozdovska
Christine R. Shwed
Ulana Kobzar

Maria Polanskyj
Olga Trytyak

- Social Welfare Chairwoman
- Education Chairwoman
- Arts and Museum
- Scholarship/Student Sponsorship Program Chairwoman
- Archives Chairwoman

REGIONAL COUNCILS

Daria Zawadiwsky
Christine Chomyn-Izak
Nadia Sawczuk
Martha Stasiuk
Olha M. Lukiw
Iwanna Shkarupa
Lubomyra Kalin
Ulana Zynych
Luba Kushnir Dryansky
Uljana Hlynsky

- Detroit
- Philadelphia
- New York City
- New York - North
- New Jersey
- Ohio
- Chicago
- New England
- New York - Central
- Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratych
Nadia Cwiach
Anna Rak
Lidia Zakrewsky
Lesia Goj

- Chairwoman
- Member
- Member
- Alternate
- Alternate

Oksana Skypakewych Xenos — Parliamentarian

Irena Chaban — Editor-in-Chief "Our Life"
Tamara Stadnychenko — English editor "Our Life"

Канцелярія СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS: 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 533-4646 • Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / e-mail: unwla@unwla.org
Website: www.unwla.org

Адміністратор бюро — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalia Duma**
Години урядування: 8:30 – 2:00

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530 • E-mail: MariaPolanskyj@verizon.net
Maria Polanskyj, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

222 East 6th Street, New York, NY 10003
(212) 228-0110 • Fax (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at
Additional mailing offices (USPS 414-660).

*Взори з жіночих сорочок з околиць Івано-Франківська.
"Українські взори", серія 5, ст. 9. Видання СУА.*